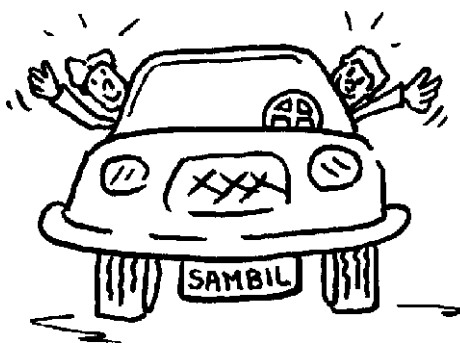

Att dela bil

Det går att dela bil på många sätt. Några exempel på att dela bil är samåkning, att åka taxi, att hyra bil, att låna bil av vänner eller att samäga bil. I denna skrift beskrivs hur en grupp av människor tillsammans kan äga eller hyra personbilar för att var och en vid olika tidpunkter ska kunna använda fordonen. Vanligen kallas detta för att vara medlem i ett bilkooperativ eller en bilpool. I denna skrift kallas dessa för bilförening.

För att inte utsätta enskilda medlemmar för onödigt stora ekonomiska risker är bilföreningar ofta juridiska personer organiserade som ekonomisk förening. För en ekonomisk förenings förpliktelser svarar, enligt svensk lag, endast föreningens tillgångar.

Det förekommer även andra varianter på att dela bil som när en firma erbjuder ett personligt avtal om tillgång till hyrbil med var och en i en grupp. Ytterligare en annan variant är när medlemmar gemensamt använder en bil som ägs av någon enskild medlem t ex SAMBIL i Västerås. Det finns också små bilpooler där två-tre familjer delar bil.

Tanken med denna skrift är att beskriva när det lönar sig att dela bil och vad Du bör tänka på vid start av ett bilförening. Mycket av innehållet handlar om sunt förnuft, och förhoppningsvis ger sammanställningen en överblick som kan vara till hjälp.

I en bilförening delar medlemmarna på de fasta kostnaderna för en eller flera bilar. Detta skapar flera fördelar ur miljösynpunkt. Till exempel kör medlemmen mindre på grund av att körningen blir planerad, vilket resulterar i att antalet kallstarter reduceras och att den årliga körsträckan förkortas. Genom samutnyttjandet skapas ett ökat ekonomiskt utrymme för användning av fordon med bättre miljöegenskaper. Förutsatt att föreningen har flera olika stora fordon kan medlemmen anpassa fordonets storlek efter ärende. Medlemmen slipper därmed köra omkring med ett onödigt stort fordon, vilket i de flesta fall reducerar miljöbelastningen. Dessutom kan underhållet av fordonen förbättras.

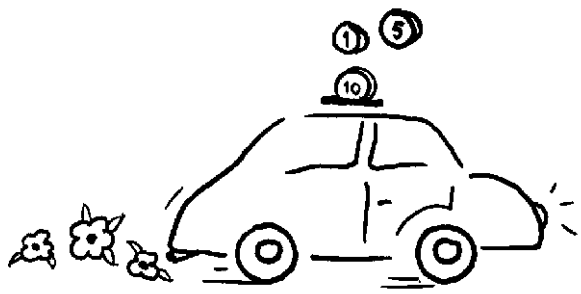
Innehåll

Att dela bil	1
Bilkoperativets ekonomi	3
Kostnader för bilkoperativet	4
Kostnader när föreningen hyr bilen	4
Kostnader när föreningen äger bilen	5
Att bestämma avgifter	8
Att beräkna avgifter	10
Budgetarbete	11
När lönar det sig?	
-En jämförelse av kostnader för dig som delar bil,	12
Tabeller	14-17
Ekonomiska föreningar	19
Stadgar	20-24
Regler	25
Bokningssystem	26
Nyckelsystem	27
Betalningssystem	28
Att köpa med lån	28
Försäkringar	29
Företagsmedlemmar	30
Värt att tänka på	31
Försäkringsbolag, Återförsäljare	33

Bilföreningens ekonomi

För att dela bil på ett framgångsrikt sätt har hanteringen av bilföreningens ekonomi stor betydelse. Ekonomin har också betydelse för rekryteringen av presumtiva medlemmar. Att räkna på ekonomin kan vara ett drygt och tidskrävande arbete. En allmän rekommendation är att bilpoolen vid starten tar hjälp av någon med bokföringskunskaper.

Olika önskemål bland medlemmarna gör att vissa bilföreningar väljer att själva äga fordonen, medan andra föredrar att tillsammans hyra fordon. Grundläggande är att bilar måste finnas tillgängliga. Vid eget ägande är det vanligt att föreningen lånar pengar till inköp. En förutsättning för lån från bank eller annat kreditinstitut är att föreningen kan presentera en ekonomisk plan, dvs en budget. En sådan plan behövs även när bilkoperativet satsar på att använda hyrbil.

Ett annat sätt att finansiera köp av bilar är att teckna leasingkontrakt. Leasing är ett sätt att hyra eller låna bil under en i förväg fastställd tidsperiod. Leasingtagaren kan köpa loss fordonet för det sk restvärdet när leasingtiden är över.¹ Här skiljer vi mellan alternativen att föreningen själv äger bil eller hyr från en hyrbilsfirma.

För att komma rätt i budgetarbetet vid uppstarten av bilförening behöver föreningen veta ungefär hur många medlemmarna kan bli och vilka bilbehov dessa har. Dessutom krävs att uppgifter om kostnader och intäkter samlas in. För att ha underlag till vilka avgifter föreningen ska ha är det också bra att skilja mellan vad som är fasta resp rörliga kostnader. Och för att kunna ta hänsyn till regler om moms behöver föreningen på ett tidigt stadium skriva till skattemyndigheten och be om ett skriftligt förhandsbesked ifall föreningen omfattas av reglerna för moms eller inte.

Efter de inledande förberedelserna, bl a med att bestämma avgifter, och när det börjar bli dags att köpa eller hyra bilar, behöver föreningen ett visst startkapital. Det behövs naturligtvis ett större startkapital om föreningen ska köpa och äga egna fordon än om föreningen ska hyra dem. För att komma över ett startkapital kan det vara lämpligt att medlemmarna betalar in insatser till föreningen. I Sverige varierar insatserna idag mellan 0-6 000 kr.

En sak att tänka på är att insatsens storlek kan påverka de intresserades benägenhet att gå med. Det är lättare att värva nya medlemmar med en lägre insats. En högre insats kan göra att den intresserade mer noggrant överväger beslutet att bli

¹ Vid köp av personbilar finns undantag från reglerna om moms. Rätten till avdrag för moms gäller nämligen inte vid förvärv av personbil annat än för yrkesmässig trafik. Om föreningen inte betraktas som yrkesmässig är det troligen ekonomiskt mer förmånligt med leasing. Det finns dock ett förhandsbesked från fd RSVs nämnd för rättsärenden, numera skatterättsnämnden, från den 20 oktober 1983(RSV/FB Im 1984:5) som anger att "Upplåtelse avser skattepliktiga varor och utgör därmed skattepliktiga tjänster. Föreningens verksamhet får - trots självkostnadsprincipen - anses yrkesmässig. På grund av detta och bestämmelserna i 2§ lagen (1968:430) om mervärdeskatt förklarar nämnden att verksamheten medför skattskyldighet för föreningen". De lokala skattemyndigheterna har dock tills idag, de facto, gjort olika bedömningar, så hör efter i Ert län för säkerhets skull.

medlem. Detta beror naturligtvis även på vilken inkomst den intresserade har. Men detta kan ha betydelse för antalet medlemmar som först går med och ganska snart lämnar föreningen igen. Och detta kan i sin tur påverka mängden arbete i föreningen när föreningen väl har kommit igång.

Hur många medlemmar föreningen behöver för att komma igång beror på viljan att bidra med startkapital och vilka bilbehov de intresserade har. I HSBs erbjudande till HSB-föreningar om hyrbil från OK föreslår man 12 personer per bil. Hos Mobility i Schweiz delar ca 20 000 medlemmar på 1 000 bilar, dvs ca 20 st på en bil. I svenska bilföreningar delar vanligen ett tiotal personer på en bil. Det är framför allt vilka dagar och tider medlemmarna kan tänkas använda bilarna som det är viktigt att få kunskap om. Privatpersoner som vill dela bil behöver oftast bil kvällstid, under helger och på semestern. Företagsmedlemmar behöver istället bil oftast vardagar dagtid. Ju bättre föreningen lyckas blanda olika behov desto bättre kan verksamheten fungera.

Kostnader för bilföreningen

De viktigaste kostnaderna som bör uppskattas vid en budget och beräkning av avgifter i bilföreningen presenteras nedan och sammanfattas i bild (tabell 1).

Kostnader när föreningen hyr bilen.

I alternativet med en hyrbil är kostnaderna enkla att beräkna. De huvudsakliga kostnaderna är hyran, som är en fast kostnad, och drivmedelskostnaden, som är en rörlig kostnad. Men först ska föreningen ha bestämt om drivmedel ska ingå i föreningens ekonomi eller inte. I Sverige låter de flesta bilföreningar kostnaden för drivmedel ingå i föreningens avgifter. Ingår bränslet kan företagskort hos ett bensinbolag övervägas. Det som en smidig lösning för att slippa kvittohantering vid bokföringen och istället få allt redovisat på en samlad faktura.

För att bilföreningen ska fungera krävs en överenskommelse om var bilen eller bilarna ska stå.

En kostnad för garage- eller parkeringsplats måste eventuellt beräknas. Garage- eller parkeringskostnaden kan vara en tung utgift i budgeten. (Det finns garageplatser som kostar 4 500 kr i månaden, vilket gör 54 000 kr per år bara för att hålla bilen parkerad) Kontakta Er kommun och hör efter om det finns någon förteckning över garageägare. Garagekostnaden blir en fast kostnad.

Bilhyran, drivmedel och parkerings- eller garageplats är alltså de tre viktigaste kostnaderna att ta hänsyn till när föreningen hyr bil. Därutöver bör man gå igenom avtalet med hyrbilsfirman och se vilka övriga kostnader som kan tillkomma. Det kan för övrigt tänkas att föreningen vill ta in extra hyrbilar under storhelger och vid semester. Kostnaden för detta bör naturligtvis i så fall också uppskattas.

Tabell 1. Kostnader att ta hänsyn till vid planering av bilföreningens ekonomi	
Vid hyra	Vid eget ägande
Bilhyra	Pris, ränta och amortering (Avskrivning)
Drivmedel*	Drivmedel*
Garage*	Garage*
Övrigt	Fordonskatt
	Försäkring
	Service & reparation
	Däck
	Administration
	Övrigt
*Parkerings- och bensinkostnaden ingår beroende på hur föreningen organiserat detta	

Idag (1999) varierar bedömningen bland de lokala skattemyndigheterna i landet av om bilföreningar ska momsregistreras eller inte. Hör därför efter skriftligen hur skattemyndigheten i Ert län tolkar lagen om mervärdesskatt.

Kostnader när föreningen äger bilen.

För att köpa bilar kan medlemsinsatserna användas till kontantinsats. Det resterande beloppet lånas upp och *amorteras*, dvs betalas av till dess skulden är återbetald. Amortering är en fast kostnad. *Räntan* är den avgift långivaren tar för att låna ut pengar till föreningen. Uppgifter om amortering och ränta får Ni vid kontakt med kreditgivare. Det är vanligt att återförsäljare har ett avtal om att förmedla finansiering med någon kreditgivare och att återförsäljaren därför ofta direkt kan ge Er dessa uppgifter. Räntan kan också betraktas som en fast kostnad. En rörlig ränta kan visserligen förändras, därför måste budgeten innehålla en uppskattning om genomsnittlig ränta under året. Vid starten är det däremot inte självklart att bilföreningen får lån till köp av bilar och därför kan det vara svårt att påverka amorteringstakt och räntenivå.

Vid planering av föreningens ekonomi finns det dock en annan möjlighet. Istället för amortering och ränta kan föreningen räkna på avskrivning på anläggnings tillgångarna, det vill säga bilarna. Avskrivningar innebär att föreningen gör årliga värdeminskningsskavdrag och fördelar utgiften för bilarna på de räkenskapsår då bilen används. Beloppen som betalas vid amortering och för ränta ska ingå i avskrivningen.

Avskrivningarna har också en finansieringsfunktion. Genom avskrivningarna som kan sägas stå för en antagen takt på värdeminskningen, kan medel hållas kvar i föreningen för återanskaffning av bilar. Det förutsätter att föreningen får mer för bilarna än antagandet för avskrivningarna. Det är rimligt att anta att bilarna besitter ett visst värde när bilarna bokföringsmässigt är avskrivna. Det finns olika sätt att beräkna storleken på avskrivningarna.

Föreningen måste, liksom i fallet när föreningen hyr bil, ta beslut om huruvida *kostnaden för drivmedel* ska ingå eller ej. Eventuella *kostnader för garage- eller parkeringsplats* måste också tas med.

Till skillnad från när föreningen hyr bilar tillkommer *kostnaden för fordonskatt* när föreningen själv äger bilar. Fordonsskatten varierar med tjänstevikten. Bilar som generalagenten certifierat enligt de nya kraven för miljöklass 1 och 2 kommer att gynnas skattemässigt. Idag (1999) gäller de uppgifter som framgår av tabell 2. I maj 1999 lade Trafikbeskattningsutredningen (SOU 1999:62) fram ett förslag om enhetlig fordonskatt på 1 000 kr för bensindrivna personbilar oavsett skattevikt (tjänstevikt) upp till 3 500 kg, vilket kommer att göra det billigare med större fordon och dyrare med mindre om förslaget blir verklighet.

Det går också att försäkra sig om aktuella uppgifter genom att köpa fordonskatttabellen. Det är också enkelt att ringa till Bilregistret och där höra efter hur stor fordonskatten är. Denna skatt tillsammans med registerhållningsavgiften är en fast kostnad.

Tabell 2. Fordonsskatt personbilar - ej diesel												
Skattevikt kg	Skatt kr											
	År	Månader										
		11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
0 - 990	585	536	487	438	390	341	292	243	195	146	97	48
991 - 1000	734	672	611	550	489	428	367	305	244	183	122	61
1001 - 1100	883	809	735	662	588	515	441	367	294	220	147	73
1101 - 1200	1032	946	860	774	688	602	516	430	344	258	172	86
1201 - 1300	1881	1082	984	885	787	680	590	492	393	295	196	98
1301 - 1400	1330	1219	1108	997	886	775	665	554	443	332	221	110
1401 - 1500	1479	1355	1232	1109	986	862	739	616	493	369	246	123
1501 - 1600	1628	1492	1356	1221	1085	949	814	678	542	407	271	135

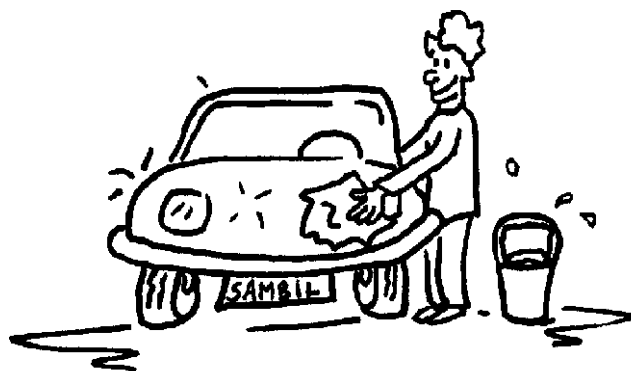
Källa: Fordonsskatttabellen RSV 491 utg12, gäller fr o m 980201. Skattevikt är det samma som tjänstevikt

Storleken på *försäkringspremien* varierar med hur försäkringsbolagen värderat stöldrisk, reparationskostnader och risk som är förknippad med ägarens ålder. Återförsäljaren brukar kunna erbjuda en försäkring, men det kan vara värt att höra sig för bland försäkringsbolagen. Se sista sidan. Försäkringspremien består av en rörlig och en fast del i och med att premien varierar med körsträcka. En princip för att avgöra vad som är den fasta kostnaden är t ex att ta reda på försäkringsbolagets pris på en försäkring för lägsta möjliga körsträcka och jämföra med priset på premien för uppskattad körsträcka.

Kostnaden för *service och reparationer* är lite svårare att uppskatta. Det beror på faktorer som fordonets ålder, körsträcka, körbeteende och skick vid inköp. En självklar grundprincip är att ett bra underhåll minskar sannolikheten för stora reparationskostnader och ger ett bättre försäljningspris den dag det är dags att sälja bilen. För nya bilar

rekommenderas att bilföreningen åtminstone följer tillverkarens rekommendationer om underhållsservice efter ett visst antal körda mil. Information om serviceintervall står att läsa i de handlingar som följer med bilen. För äldre bilar har t ex körsträckan också betydelse

när det är dags för underhållsåtgärder. Har bilföreningen någon medlem som är duktig på bilar och kan åta sig att genomföra viss service kan föreningen komma billigare undan. Saknas den kunskapen är den enklaste lösningen att lämna in bilen på verkstad för en grundlig underhållsservice en gång om året. Kostnaden för detta ligger uppskattningsvis runt 1 500 - 3 000 kr per år. Till service kan även tvätt och rostskyddsbehandling räknas. Service och reparationer kan betraktas som en rörlig kostnad.

Däck är en förbrukningsvara vars kostnad också kan vara knepig att uppskatta. Enligt Konsumentverkets undersökningar (1995-1997) ligger den årliga däckkostnaden för äldre bilar runt knappa 1 000 kr, medan det för nyare modeller är fråga om runt 1 500 kr per år. Kostnaden blir en rörlig kostnad.

Vad som ska ingå i *administrativa kostnader* kan diskuteras. Det viktiga är att kostnaderna identifieras. Men det kan t ex vara fråga om kostnader för kontorsmaterial, frimärken, lokalyror, faktureringsavgifter, trycksaker, kopiering, bokföringsprogram och telefon. Här kan även kostnaden för besiktningen ingå, men kom ihåg att nya bilar har sin första besiktning tre år efter första registreringstidpunkt. Bilen behöver sedan inte besiktigas året därefter. Här kan möjligen även eventuella ersättningar eller arvoden ingå.

Övriga kostnader bör man till sist alltid ta hänsyn till. Föreningen kanske väljer att vid bokningstoppar runt storhelger och vid semestertider komplettera bilparken med någon hyrbil och stå för eventuell merkostnad. Det blir i så fall en ytterligare kostnadspost som ska tas med i beräkningarna. OK har fram till augusti 1999 erbjudit HSB-föreningar och andra intresserade hyrbilar för 3 850 kr i månaden. En flexibel lösning är annars att låta kostnaden ligga utanför föreningens ekonomi genom att försöka ingå avtal med en hyrbilsfirma om att hänvisa medlemmarna till hyrbilsfirman mot en viss rabatt.

Här liksom i fallet med hyrbilar varierar idag (1999) bedömningen bland de lokala skattemyndigheterna i landet av om bilföreningar ska momsregistreras eller inte. Hör därför efter skriftligen hur skattemyndigheten i Ert län tolkar lagen om mervärdesskatt.

Att bestämma avgifter²

Det finns olika principer för att bestämma avgifter i ett bilförening. Om ambitionen är att inte göra någon vinst, räcker det att endast få kostnadstäckning. Annars bör beräkningarna innehålla en uppskattning om vinstmarginal. Föreningen bör hur som helst välja en viss kvot mellan fasta och rörliga intäkter för att bestämma nivån på avgifterna. De två extremfallen är 100 % fasta intäkter eller 100 % rörliga intäkter.

I fallet med 100 % fasta intäkter uppskattas t ex de totala kostnaderna och medlemmarna delar sedan rakt upp och ner på dessa kostnader, t ex som en månadsavgift. Detta kräver emellertid ett visst regelverk för när vem ska använda bilen (Jmf ex HSB/OK ramavtal nedan).

Den andra extremen med 100% rörliga intäkter innebär att intäkterna endast kommer från när bilarna används. Det vill säga föreningen har antingen en tidsavgift, avgift för körsträcka, någon fast bokningsavgift eller en mix av alla tre. Detta kan emellertid innebära en viss risk för att ekonomin inte går ihop eftersom dessa intäkter beror på hur mycket medlemmarna använder bilarna. En ytterligare variant är att föreningen dessutom differentierar dessa avgifter. Det kan vara att vissa tider, t ex helger, betalar medlemmen en viss avgift och vid andra tider, t ex vardagar dagtid, betalar medlemmen en annan avgift. Eller att tidsavgiften förändras med hur länge bilen används.

Ser man på hur bilföreningar idag har organiserat avgiftssystemen, så består avgifterna dels av en fast medlemsavgift, dels av en tids- och avståndstaxa (t ex flera HSB bilpooler, Stockholms bilpool m fl). Flera använder sig också av en avgift per boknings tillfälle och en viss differentiering av tidstaxan (t ex flera av göteborgskooperativen).

För att bestämma på vilket sätt intäkterna ska hämtas hem, måste man på förhand uppskatta medlemmarnas behov av bil.

Är behovet sådant att man kan komma överens om ett regelverk som fördelar användningen mellan medlemmarna är lösningen med 100% fasta inkomster i form av en medlemsavgift att föredra. Det är ju ekonomiskt och praktiskt sett, ett enkelt och tryggt sätt. Men det är nog tyvärr sällan så att behoven matchar varandra så bra att det går att utforma ett perfekt regelsystem. Medlemmarna får därför välja om en viss orättvisa är värd det pris man betalar i form av att inte alltid ha bilen tillgänglig då man behöver.

Alternativet med rörliga intäkter har fördelen att individerna själva anpassar sitt behov av bil efter de avgifter som är förknippade med användningen. Det gör att

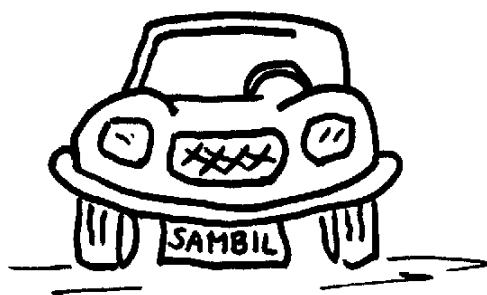
² Utgifter och inkomster hör hemma i den löpande redovisningen och kan avse flera perioder. Kostnader och intäkter hänför sig till bokslutet och avser alltid en viss, angiven period.

användningen kontinuerligt fördelas bland medlemmarna i enlighet med medlemmarnas behov. En fördel blir att föreningen inte behöver lägga ner lika mycket tid på att diskutera behovet av bil bland medlemmarna. Att bilen är upptagen kan dock inträffa även med rörliga intäkter.

Kunskapen om medlemmarnas bilbehov ökar i takt med att föreningen får erfarenheter av medlemmarnas bilanvändande. Vid uppstarten kan initiativtagarna be de intresserade att uppskatta sin årliga körsträcka, t ex genom att be dem fylla i en årskalender. På det viset får föreningen även en bild av när på året medlemmarna kan komma att använda bilen. Ett tips är att basera intäkterna på en lägre årlig körsträcka än vad man kan förvänta sig. Generellt sett bör man inte räkna med längre körsträckor än 20 000 km per år och bil.

Det går att variera kvoten mellan fasta och rörliga intäkter på många olika sätt. Det kan vara värt att känna till följande grundläggande förhållanden.

Kostnaderna ökar ju längre medlemmarna kör. Det finns ett samband mellan t ex körsträcka och kostnader för slitage och försäkringar. Det är också så att ju längre medlemmen kör desto större negativ effekt på miljön. Det är rimligt att den medlem som kör mycket och därmed förorsakar högre kostnader ska betala mer. Det är därför motiverat med en avståndstaxa.

Kostnaden i bilföreningar ökar ju längre tid medlemmen använder bilen. De andra medlemmarna får avstå från att använda bilen när bilen används av en medlem. Det kan därför även vara rimligt ur rättvisesynpunkt att den medlem som använder bilen längre tid betalar mer. Men fördelen med tidstaxa är framför allt att den fördelar tillgången till bil bland medlemmarna på ett effektivt sätt. För föreningens ekonomi är det dessutom bra med en tidstaxa för att medlemmarna inte ska boka bil för att ha dem stående, utan att de faktiskt kör med bilen.

Det går också att argumentera för att kostnaden för att boka bil i bilförening ökar ju fler gånger man bokar bil. Det går åt mer av bokningsmottagarens tid ju fler bokningar som görs. Kostnaden är naturligtvis högre när det är fråga om manuella system. För helt automatiserade system, som dock kan kräva något mer underhåll vid högre belastning, är kostnaden för en ytterligare bokning relativt liten. Å andra sidan bygger de lägre priserna hos de flesta av dagens svenska bilföreningar på att medlemmarna går in och arbetar ideellt. Men en bokningsavgift av engångskaraktär kan alltså vara ett sätt att hålla nere arbetsmängden.

En princip för att bestämma kvoten mellan fasta och rörliga intäkter kan vara att låta de fasta intäkterna (t ex månadsavgiften) täcka administrativa kostnader. Och låta de rörliga intäkterna (t ex km-, tids- och eventuell bokningsavgift) täcka kostnader som är förknippade med köpet av varje enskilt fordon, samt kostnader som direkt kan påföras resp fordon t ex fordonsskatt.

Att beräkna avgifter

- Fatta beslut om ungefär hur många medlemmar föreningen ska ha per bil. Det faktiska antalet kommer sedan att variera i beräkningar och verklighet.
- Ta reda på och gör skillnad mellan fasta och rörliga kostnader. *Använd textmallen på nästa sida för att identifiera kostnaderna.*
- Ta beslut om vilken risk föreningen ska ta, det vill säga bestäm kvoten fasta/rörliga intäkter.

Räkneexempel (1)

Om kostnader som uppgår till 30 000 kr per år, till 60 % ska finansieras med fasta medlemsavgifter och antalet medlemmar är 15 st blir månadskostnaden 100 kr per medlem.

- Ta beslut om vilka rörliga avgifter föreningen ska använda, det vill säga bestäm nivå på kilometeravgift, tidstaxa och eventuell bokningsavgift.

Ett sätt är att uppskatta körsträckorna och anpassa kilometeravgifter efter dessa avstånd.

Räkneexempel (2a) - fördela kostnader enbart på körsträckor.

Om kostnader som uppgår till 40 000 kr per år, helt och hållet ska finansieras med en rörlig kilometeravgift och medlemmarna förväntas köra 20 000 km per år blir kilometeravgiften 2 kr.

Ett annat sätt är att uppskatta användningstiden på fordonen och anpassa tidstaxor efter denna beläggning.

Räkneexempel (2b) - fördela kostnader enbart på användningstid.

Om kostnader som uppgår till 40 000 kr per år, helt och hållet ska finansieras med en rörlig tidsavgift och medlemmarna förväntas använda bilarna under 40 procent av timmarna under året blir tidsavgiften ca 11,5 kr per timme.

Ett tredje sätt är att uppskatta både körsträckor och användningstid på fordonen och anpassa både kilometeravgifter och tidstaxor efter avstånd och beläggning.

Räkneexempel (2c) - fördela kostnader på både körsträckor och användningstid.

Om kostnader som uppgår till 40 000 kr per år, dels ska finansieras med en rörlig kilometeravgift och dels med en rörlig tidsavgift, måste bilföreningen fatta beslut om hur stor andel av kostnaderna respektive avgift ska täcka.

Ska kostnaderna exempelvis fördelas lika, använder bilföreningen sig av ovanstående beräkning men halverar kostnaden för resp beräkning (se 2a och 2b).

Budgetarbete

För att Du ska kunna överblicka föreningens ekonomi kan Du använda resultatbudgeten här. Mallen bygger på att föreningen enbart ska täcka sina kostnader. Lägg ihop de årliga kostnaderna och intäkterna. Skriv sedan in beloppen i resp ruta och summera de totala kostnaderna resp intäkterna i rutan längst ned.

Kostnader

Att hyra bil		Att äga bil	
Bilhyra	+ <input type="text"/>	Avskrivning (eller amortering plus ränta)	+ <input type="text"/>
Ev drivmedel	+ <input type="text"/>	Ev drivmedel	+ <input type="text"/>
Garage/parkering	+ <input type="text"/>	Garage/parkering	+ <input type="text"/>
Övriga kostnader	+ <input type="text"/>	Fordonsskatt	+ <input type="text"/>
Kostnader per år =	<input type="text"/>	Försäkring	+ <input type="text"/>
		Service & Reparationer	+ <input type="text"/>
		Däck	+ <input type="text"/>
		Adminstration	+ <input type="text"/>
		Övriga kostnader	+ <input type="text"/>
		Kostnader per år =	<input type="text"/>

Intäkter

Medlemsavgifter (T.ex. antal medlemmar x årlig medlemsavgift)	+ <input type="text"/>
Tidsavgifter (T.ex. antal timmar under året x tidsavgift)	+ <input type="text"/>
Kilometeravgift (T.ex. årlig körsträcka x tidsavgift)	+ <input type="text"/>
Ev bokningsavgift (T.ex. antal bokningar under året x bokningsavgift)	+ <input type="text"/>
Intäkter per år	= <input type="text"/>

Kommentarer om moms

Det är p g a olika bedömning bland de lokala skattemyndigheterna oklart om bilförening omfattas av reglerna för moms. Det är dessutom oklart om bilföreningar ska betraktas som yrkesmässig verksamhet. Men det finns ett förhandsbesked från RSV (RSV/FB Im 1984:5) som tyder på att en bilförening både omfattas av reglerna för moms och ska betraktas som yrkesmässig. Om detta är korrekt bör Ni även uppskatta omfattningen av ingående och utgående moms. Ni har i så fall rätt att lyfta av moms på hyra/inköp av personbil, på extrautrustning och drivmedel. Men Ni är samtidigt skyldiga att ta ut moms på Era avgifter. Kolla skriftligen med Er lokala skattemyndighet för säkerhets skull.

När lönar det sig?

- en jämförelse av kostnader för Dig som funderar på att dela bil.

Avgifterna på bilar från hyrbilsfirmor och bilföreningar varierar runt om i landet. Här har hyrbilsmarknaden i Stockholm och Örebro undersökts. I exemplen ska de firmor som erbjuder de lägsta avgifterna för en ny småbil vara presenterade. Bland exemplen finns även kostnaden medtagen för några andra hyrbilsfirmor enligt deras riksprislistor.

Bland bilföreningar presenteras föreningar som äger eller leasar bilar i Stockholm och Örebro. I Stockholm finns ett antal bilföreningar som äger eller leasar bilar med i stort sett samma avgifter för tid och körsträcka. Det som framför allt varierar är månadsavgiften och insatsen. I Örebro finns i dagsläget (0999) endast en bilförening. För övrigt presenteras även den årliga kostnaden för bokningar av enstaka hela dygn hos landets största bilförening - Majornas bilkooperativ - i Göteborg. I dessa fall bygger verksamheten på att medlemmarna deltar med någon form av eget arbete. När det gäller Ekobil i Örebro, ansvarar bostadsföretaget Örebrostäder för bokningsmottagning och fakturering.

HSBs riksförbund tecknade i juni 1997 ett ramavtal med OK om hyrbilar till sina bostadsrättsföreningar. I ramavtalet presenteras ett grundkoncept inom vilket bilpoolerna själva kan välja att lägga upp egna avgiftssystem. Bland jämförelsexemplen nedan presenteras kostnaden för avgifter enligt grundkonceptet som huvudsakligen består av en månadsavgift, men också en kilometeravgift (bensinkostnad har även räknats in) och att 12 medlemmar solidariskt delar på en bil. Telefonbokning hos OK ingår, men ej eventuella kostnader för parkerings- eller garageplats. Konceptet bygger annars på att endast en medlem lägger ner ett visst arbete i bilpoolen och mot en mindre ersättning fungerar som bilpoolsvärd. Föreningarna runt om i landet väljer själva vilka avgifter de ska ta ut för att täcka kostnaden på 3 850 kr per månad (inkl 3 000 km) för hyrbil från OK. De har ofta lite högre månadsavgift, men ligger i en del fall på ungefär samma avgiftsnivå som bilföreningar som äger eller leasar egen bil.

Statoil har också startat upp en bilpoolsverksamhet, där avgifterna varierar med vilket avtal företaget tecknar med sina kunder. Här har den årliga kostnaden för Statoil bil.pool beräknats efter preliminära avgifter, enligt uppgifter från Lennart Ljung. Konceptet bygger huvudsakligen på att medlemmarna, liksom hos Ekobil i Örebro, inte lägger ner något eget arbete i bil.poolen utom att lämna bilen ren och snygg vid parkerings- eller garageplatsen. Övrigt administreras av Statoil.

Den årliga kostnaden i exemplen har genomgående beräknats för den bil som har de lägsta avgifterna i augusti 1999. För kostnader för egen bil har uppgifter hämtats från ett dataprogram "Bilkostnader 98" som tagits fram av Konsumentverket. Dataprogrammet ger tyvärr inga möjligheter att beräkna kostnader för kortare årliga körsträckor än 5 000 kilometer. I exemplen nedan bygger beräkningarna på en bil i småbilsklassen av 1998 års modell respektive en av 1988 års modell.

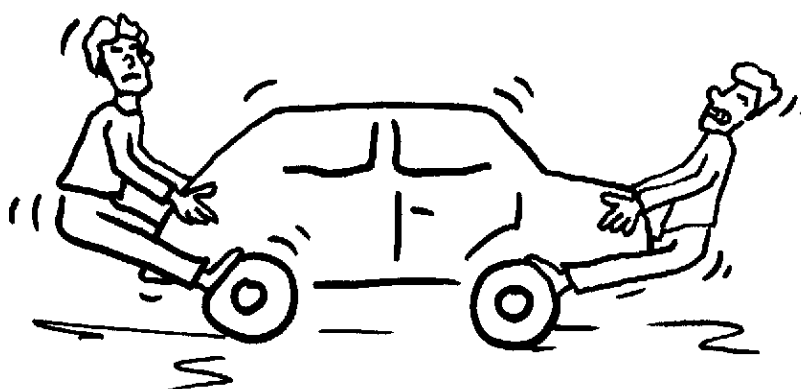
Bilmodellerna varierar i exemplen men bilarna tillhör i samtliga fall småbilsklassen. *Det har för att möjliggöra en enkel och begränsad jämförelse antagits att*

varje bil bokas för enstaka hela dygn. Bokningar för flera sammanhängande dagar, t ex en sportlovsvecka, ingår därför ej.

För hyrbilar ger dock bokning av hela enstaka dygn i många fall en orättvis bild av kostnaderna. Hyrbilsfirmor har t ex weekendpriser mm. På samma sätt har t ex Ekobil i Örebro och Majorna tidsdifferentierade taxor, vilket gör att vid bokningar för flera sammanhängande dagar blir dygnskostnaden lägre (på samma sätt som vid hyrbilsfirmornas helgerbudanden). För Ekobil är t ex dygnsavgiften för bilen i exemplet nedan 100 kr, men i verkligheten 430 kr för en hel veckas sammanhängande bokning. I exemplet om HSB bilpool förekommer ingen dygnsavgift. För egen bil spelar det egentligen ingen roll att jämförelsen begränsats till enstaka hela dygn.

För bilar från bilföreningar blir jämförelsen orättvis också på ett annat sätt i och med att de kan bokas för kortare tid än ett dygn och på så vis är avsevärt mycket billigare vid kortare körsträckor än t ex hyrbilsbilar. I t ex Stockholms bilpool har hittills nästan 7 av 10 bokningar omfattat kortare tid än ett dygn. Knappt 1 av 10 bokningar är på exakt ett dygn. Hos Majornas bilkooperativ kan Du boka en bil för en timme för 8 kr och för 30 kilometers körning betalar Du 51 kr, alltså sammanlagt 59 kr (inkl allt utom medlemsavgiften på 200 kr per år och ränteförlusten på insatsen). Detta konkurrerar inte hyrbilsfirmorna med, om vi bortser från HSB bilpool med hyrbilar från OK och från Statoil bil.pool. Endast OK i Västnäs, Örebro erbjuder kortare bokningstid än ett dygn (50 kr/h och 1 kr/km plus självriskreducering och bränsle).

Det finns några andra saker att vara medveten om vid jämförelsen av exemplen. Om tolv medlemmar solidariskt delar på en bil så kan var och en använda bilen ca 30 hela dagar. Varje användning utöver dessa dagar måste ske på bekostnad av annan medlems dag. Det är inte rimligt att tro att någon kan använda bil väldigt många fler dagar utan att betala mer än de som får avstå från att använda bilen. Det är inte heller rimligt att tro att samma person bokar en bil 200 enstaka hela dygn per år hos hyrbilsfirma eller bilförening. Det är inte heller troligt att någon betalar för en hyrbil eller bil från bilförening 150 enstaka hela dygn, enbart för att köra drygt 3 kilometer per dygn. Vid sådana sträckor är att gå till fots eller cykla ett billigare alternativ

För att ge en mycket översiktlig uppfattning om brytpunkten mellan hyrbil eller bil från bilförening och egen bil vid en viss användarprofil bygger dock jämförelsen på ovanstående utgångspunkt om bokningsperioder på hela enstaka dygn.

Det som annars kan vara relevant att ta hänsyn till är den årliga fasta kostnaden. Biluthyrningsfirmor har inga årliga fasta avgifter (undantaget det att någon vill kalla tilläggen för själv- och/eller stöldriskreducering för fasta avgifter). Bilföreningar som äger eller hyr bil har en fast avgift (medlems- eller månadsavgift) som idag (1999) varierar från 200 kr per år till 4 080 kr per år. När Du äger Din egen bil varierar den årliga fasta kostnaden. För en ny bil består den lägsta årliga fasta kostnaden (*d v s när bilen är avställd!*) i stort sett av värdeminskning (10-25% av inköpspriset) och kapitalkostnad (t ex ränta på sparkonto minus skatt).

Det är också viktigt att ta reda på eventuell insats. Insatsens (ibland kallad deposition) storlek ligger mellan 0 kr till 6 000 kr bland bilföreningar i Sverige. Insatsen är det riskkapital som Du som delägare betalar in i föreningen och kan förlora om

Majornas bilkooperativ (Göteborg) Opel Corsa									Kommentar
Årlig kostnad i kr									<p>Obs! Du kan boka bil från Majornas bilkooperativ för kortare tid än ett dygn och få ned kostnaderna jämfört med vad som redovisas här. För sammanhängande dagar är priset per dygn lägre än för enstaka hela dygn.</p> <p>Vid körsträckor på 5 000 km fördelade på 10-25 enstaka hela dygn är kostnaderna för bil från Majorna under 1999 lägre än egen gammal bil. Annars innebär gammal egen bil lägre kostnader jämfört på detta sätt. För ny bil kostar bil från Majorna t ex mindre upp till 90 enstaka hela dygn och 5 000 km jämfört på detta sätt under 1999.</p> <p>Vid desto fler kilometer och desto fler hela enstaka dygn är Majorna billigare än hyrbilsfirmornas riksprislista jämfört på detta sätt under 1999.</p> <p>15 000 km fördelat på 100 dygn gör 150 km per dygn.</p>
Hela enstaka dygnsbokningar									
km	5	10	25	50	75	100	150	200	
500	1668	2243	3968	6843	9718	12593	18343	24093	
1000	2518	3093	4818	7693	10568	13443	19193	24943	
3000	5918	6493	8218	11093	13968	16843	22593	28343	
5000		9893	11617	14493	17368	20243	25993	31743	
10000			20118	22993	25868	28743	34493	40243	
15000			28618	31493	34368	37243	42993	48743	
20000			37118	39993	42868	45743	51493	57243	
25000				48493	51368	54243	59993	65743	
30000					59868	62743	68493	74243	
Dygnsavgift	105 kr/dygn								
Kilometeravgift (bränsle ingår)	1,7 kr/km								
Medlemsavgift	16,7 kr/mån								
Ränta på insats	42,9 kr/år								
Bokningsavgift	10 kr/bokning								
Räntesats (korträntekonto)	1,75 procent								
Skattesats	30 procent								
Insats (engångsbelopp)	3500 kr								

Egen ny bil.									Kommentar
Årlig kostnad i kr									<p>Exemplet är beräknade med hjälp av konsumentverkets dataprogram "Bil-kostnader 98" för en småbil av 1998 års model (Opel Corsa Swing 1.4i). Det går ej att med hjälp av programmet räkna ut kostnader för körsträckor under 5 000 km. Kostnader för garage eller parkering ingår ej.</p> <p>Exemplet bygger på att Du bor i Stockholm. Kostnaden är t ex 1 000-2 000 kr lägre om Du bor i Örebro men lika stor i Göteborg (dock 100-200 kr lägre vid körsträckor över 20 000 km).</p> <p>Kostnaderna för landets mest sålda bilmodell under 1998 (Volvo S/V 70) har mellan 28-41 procents högre kostnader per år.</p> <p>5 000 km fördelat på 75 dygn gör ca 67 km per dygn.</p>
Hela enstaka dygnsbokningar									
km	5	10	25	50	75	100	150	200	
500	-	-	-	-	-	-	-	-	
1000	-	-	-	-	-	-	-	-	
3000	-	-	-	-	-	-	-	-	
5000		19200	19200	19200	19200	19200	19200	19200	
10000			24700	24700	24700	24700	24700	24700	
15000			31000	31000	31000	31000	31000	31000	
20000			37200	37200	37200	37200	37200	37200	
25000				43300	43300	43300	43300	43300	
30000					49500	49500	49500	49500	
Bränsleförbrukning	7,4 l/100 km (bl.körn)								
Bensinkostnad (pris 8,5 kr/l)	6,29 kr/10 km								
Innehavstid	5 år								
Vagnskadeförsäkring	ja ja/nej								
Självrisk vagnskada	2 500 kr								
Start bonusklass	1 klass för trafikförsäkr.								
Värdeminskning	ja ja/nej								
Ålder på ägare	40 år								
Försäkringsklass	1-10-10 klassn. för bilförsäkr.								
Ränta på inköpspris	160 kr/år								
Inköpspris	96 900 kr								
räntesats (sparkonto)	0,25 procent								
skattesats	30 procent								

verksamheten, i värsta fall, skulle gå omkull. Om utdelning av eventuell vinst beslutar föreningen vid årsmötet.

Insatsens storlek har däremot liten påverkan på den årliga kostnaden när sparräntan är låg. För egen bil och för bil från bilföreningar tillkommer en kapitalkostnad, det vill säga den ränteförlust Du gör genom att köpa bil eller betala insats i bilförening istället för att t ex behålla pengarna på räntebärande bankkonto. Beräkningarna bygger på en sparränta på 0,25 % på inköpspriset för egen bil efter skatt resp 1,75 % på medlemsinsatsen för bil från bilförening efter skatt.

För egen bil påverkar dessutom försäkringsklass beräkningarna för kostnaden av egen bil. Den är i exemplen för egen bil och egen ny bil 1/10/10 (trafik/delkasko/vagnskada).

Avis, Europcar, Hertz samt OK hyrbilar. Riksprislista									Kommentar
Årlig kostnad i kr									
Hela enstaka dygnsbokningar									
km	5	10	25	50	75	100	150	200	
500	2818	5368	10318	25768	38518	51268	76768	102268	<p>Obs! Att kampanjpriser förekommer vid helger och lov, där bokningar över flera sammanhängande dagar kan kosta mindre än i exemplet här.</p> <p>Hyrbil från dessa hyrbilsfirmor kostar mindre än egen gammal bil vid 5 000 km och 10 hela enstaka dygn jämfört på detta sätt under 1999. I övriga fall kostar egen gammal bil mindre.</p> <p>5 000 km fördelat på 10 dygn gör 500 km per dygn.</p>
1000	3068	5636	13286	26036	38786	51536	77036	102536	
3000	4157	6707	14357	27107	39857	52607	78107	103607	
5000		7778	15428	28178	40928	53678	79178	104678	
10000		10455	18105	30855	43605	56355	81855	107355	
15000			20783	33533	46283	59033	84533	110033	
20000			23460	36210	48960	61710	87210	112710	
25000				38888	51638	64388	89888	115388	
30000					54315	67065	92565	118065	

Dygnsavgift	510	kr/dygn
Kilometeravgift	ingår	kr/km
Självriskreducering	ingår	kr/dygn
Bränsleförbrukning	6,3	l/100 km (bl.körn)
Bensinkostnad (pris 8,5 kr/l)	5,4	kr/10 km

Egen gammal bil.									Kommentar
Årlig kostnad i kr									
Hela enstaka dygnsbokningar									
km	5	10	25	50	75	100	150	200	
500	-	-	-	-	-	-	-	-	<p>Exemplet är beräknade med hjälp av konsumentverkets dataprogram "Bilkostnader 98" för en småbil av 1988 års modell (Opel Corsa Swing 1.3i). Det går ej att med hjälp av programmet räkna ut kostnader för körsträckor under 5 000 km. Kostnader för garage eller parkering ingår ej.</p> <p>Exemplet bygger på att Du bor i Stockholm. Kostnaden är t ex 800-1 500 kr lägre om Du bor i Örebro, men lika stor i Göteborg.</p> <p>Kostnaderna för landets mest sålda bilmodell under 1988 (Volvo 700-serien) har mellan 24-32 procent högre kostnader per år.</p> <p>3 000 km fördelat på 50 dygn gör 60 km per dygn.</p>
1000	-	-	-	-	-	-	-	-	
3000	-	-	-	-	-	-	-	-	
5000		11900	11900	11900	11900	11900	11900	11900	
10000			15900	15900	15900	15900	15900	15900	
15000			20500	20500	20500	20500	20500	20500	
20000			25000	25000	25000	25000	25000	25000	
25000				29400	29400	29400	29400	29400	
30000					33800	33800	33800	33800	

Bränsleförbrukning	6,0	l/100 km (bl.körn)
Bensinkostnad (pris 8,5 kr/l)	5,3	kr/10 km
Innehavstid	5	år
Vagnskadeförsäkring	nej	ja/nej
Självrisk vagnskada	0	kr
Start bonusklass	1	klass för trafikförs
Värdeminskning	ja	ja/nej
Ålder på ägare	40	år
Försäkringsklass	1-10-10	klassning för bilförs
Ränta på inköpspris	40	kr/år
Inköpspris	25 000	kr
räntesats (sparkonto)	0,25	procent
skattesats	30	procent

Sundbybergs bilpool (Toyota Corolla)

Årlig kostnad i kr								
Hela enstaka dygnsbokningar								
km	5	10	25	50	75	100	150	200
500	1892	2482	3982	6482	8982	11482	16482	21482
1000	2732	3232	4732	9732	10232	12232	17232	22232
3000	5732	6232	7732	10232	12732	15232	20232	25232
5000		9232	10732	13232	17732	18232	23232	28232
10000			18232	20732	23232	28732	30732	35732
15000			25832	28232	30732	33232	28232	43232
20000			33232	35732	38232	40732	45732	50732
25000				43232	45732	48732	48232	53232
30000					53232	55732	60732	65732

Dygnsavgift	100	kr/dygn
Kilometeravgift (bränsle ingår)	1,5	kr/km
Medlemsavgift	60	kr/mån
Ränta på insats	12,25	kr/år
Räntesats	1,75	kr
Skattesats	30	procent
Insats (engångsbelopp)	1000	kr

Kommentar

Obs! Du kan boka bil från Sundbybergs bilpool för kortare tid än ett dygn och få ned kostnaderna jämfört med vad som redovisas här. För sammanhängande dagar är priset per dygn lägre än för enstaka hela dygn.

Bil från bilpoolen var 1999 billigare än en egen gammal bil av 1988 års modell vid kortare körsträckor och ett färre antal hela enstaka dygn per år jämfört på detta sätt.

Det har under 1999 varit billigare med bil från Sundbybergs bilpool vid 10 eller fler hela enstaka dygn än med hyrbil från Quick Rent AB.

1 000 km fördelat på 25 dygn gör 40 km per dygn.

Ekobil i Örebro, Opel Corsa

Årlig kostnad i kr								
Hela enstaka dygnsbokningar								
km	5	10	25	50	75	100	150	200
500	2244	2744	4244	6744	9244	11744	16744	21744
1000	3244	3744	5244	7744	10244	12744	17744	22744
3000	7244	7744	9244	11744	12244	16744	21744	26744
5000		11744	13244	15744	18244	20744	25744	30744
10000			23244	25744	28244	30744	35744	40744
15000			33244	35744	38244	40744	45744	50744
20000			43244	45744	48244	50744	55744	60744
25000				55744	58244	60744	65744	70744
30000					68244	70744	75744	80744

Dygnsavgift	100	kr/dygn
Kilometeravgift (bränsle ingår)	2	kr/km
Medlemsavgift	60	kr/mån
Ränta på insats	43,75	kr/år
Räntesats	1,75	kr
Skattesats	30	procent
Insats (engångsbelopp)	2000	kr

Kommentar

Obs! Du kan boka bil från Ekobil för kortare tid än ett dygn och få ned kostnaderna jämfört med vad som redovisas här. För sammanhängande dagar är priset per dygn lägre än för enstaka hela dygn.

Bil från Ekobil under 1999 kostar i regel mer än att ha egen gammal bil (exkl garagekostnad) av 1988 års modell jämfört på detta sätt.

Ekobil kostar mindre än hyrbil från Hyrbilen under 1999 vid längre körsträckor och fler hela enstaka dygn och kostar ungefär lika mycket vid kortare körsträckor och färre dygn jämfört på detta sätt.

3 000 km fördelat på 25 dygn gör 120 km per dygn.

HSB bilpool, Renault Kangoo

Årlig kostnad i km								
Hela enstaka dygnsbokningar								
km	5	10	25	50	75	100	150	200
500	4259	4259	4259	4259	4259	4259	4259	4259
1000	4778	4778	4778	4778	4778	4778	4778	4778
3000	6853	6853	6853	6853	6853	6853	6853	6853
5000		8928	8928	8928	8928	8928	8928	8928
10000			14115	14115	14115	14115	14115	14115
15000			19303	19303	19303	19303	19303	19303
20000			24490	24490	24490	24490	24490	24490
25000				29678	29678	29678	29678	29678
30000					34865	34865	34865	34865

Dygnsavgift	0	kr/dygn
Kilometeravgift	0,4	kr/km
Självriskreducering	0	kr/dygn
Medlemsavgift	320	kr/mån
Bränsleförbrukning	7,5	l/100 km (bl.körn)
Bensinkostnad (pris 8,5 kr/l)	6,4	kr/10 km
Insats	0	kr(engångsbelopp)

Kommentar

I exemplet redovisas kostnader enligt avgiftskoncept i ramavtalet mellan HSB och OK. Kostnader för garage eller parkering ingår ej.

Ramavtalet har under 1999 varit billigare än egen gammal bil vid kortare körsträckor.

Förslaget i avtalet har under 1999 varit billigare än Sundbybergs bilpool och Ekobil i Örebro vid längre körsträckor och/eller flera hela enstaka dygn jämfört på detta sätt.

Avgiftskonceptet är billigare än Statoil bil.pool under 1999 oavsett körsträcka och antal hela enstaka dygn jämfört på detta sätt.

5 000 km fördelat på 50 dygn gör 100 km per dygn.

Quick Rent AB, VW Polo								
Årlig kostnad i kr								
Hela enstaka dygns bokningar								
km	5	10	25	50	75	100	150	200
500	1508	2518	5893	11518	17143	22768	34018	45268
1000	2271	3016	6161	11786	17411	23036	34286	45536
3000	5322	6067	8302	12857	18482	24107	35357	46607
5000		9118	11353	15078	18443	25178	36428	47678
10000			18980	22705	26430	30155	39105	50355
15000			15508	30333	34058	37783	45233	53033
20000			34235	37960	41685	45410	52860	60310
25000				45588	49313	83038	60488	67938
30000					56940	60665	68115	75565

Dygnsavgift 99 kr/dygn
Kilometeravgift 0,99 kr/km
Självriskreducering 50 kr/dygn
Bränsleförbrukning 6,3 l/100 km (bl.körn)
Bensinkostnad (pris 8,5 kr/l) 5,4 kr/10 km

Kommentar
Minihyra 175 kr exkl självrisk redu-
cering.

Hyrbil från Quick Rent AB kostar
mindre än egen gammal bil vid
5 000 km och 10-25 hela enstaka
dygn jämfört på detta sätt under 1999.
I övriga fall kostar egen gammal bil
mindre.

3 000 km fördelat på 10 dygn gör
300 km per dygn.

Hyrbilen (Örebro)Toyota Corolla								
Årlig kostnad i kr								
Hela enstaka dygnsbokningar								
Km	5	10	25	50	75	100	150	200
500	1643	2293	4243	7493	10743	13993	20493	26993
1000	2637	3287	5237	8487	11737	14987	21487	27987
3000	6610	7160	9210	12460	15710	18960	25460	31960
5000		11233	13183	16433	19683	22933	29433	35933
10000			32115	26365	29615	32865	39865	45865
15000			33048	36298	39548	42798	49298	55798
20000			42980	46230	49480	52730	59230	65730
25000				56163	59413	62663	69163	75663
30000					69345	72595	79095	85595

Dygnsavgift (självriskred. ingår) 130 kr/dygn
Kilometeravgift 1,4 kr/km
Självriskreducering 0 kr/dygn
Bränsleförbrukning 6,9 l/100 km (bl.körn)
Bensinkostnad (pris 8,5 kr/l) 5,865 kr/10 km

Kommentar
För flera sammanhängande dagar är
priset per dygn lägre än för enstaka
hela dygn.

Hyrbil från Hyrbilen i Örebro kostar
mindre än egen gammal bil vid 5 000
km och 10 hela enstaka dygn jäm-
fört på detta sätt under 1999. I öv-
riga fall kostar egen gammal bil min-
dre.

10 000 km fördelat på 75 dygn gör
ca 133 km per dygn.

Statoil bil.pool, VW Polo								
Årlig kostnad i kr								
Hela enstaka dygnsbokningar								
km	5	10	25	50	75	100	150	200
500	5030	5430	6630	8630	10630	12630	16630	20630
1000	5580	5980	7180	9180	11180	13180	17180	21180
3000	7780	8180	9380	11380	13380	15380	19380	23380
5000		10380	11580	13580	15580	17580	21580	25580
10000			17080	19080	21080	23080	27080	31080
15000			22580	24580	26580	28580	32580	36580
20000			28080	30080	32080	34080	38080	42080
25000				35580	37580	39580	43580	47580
30000					43080	45080	9080	53080

Dygnsavgift 75 kr/dygn
Kilometeravgift (bränsle ingår) 1,1 kr/km
Självriskreducering 0 kr/dygn
Medlemsavgift 340 kr/mån
Bokningsavgift (avbokn avgift ingår ej) 5 kr/bokning
Insats 0 kr (engångsbelopp)

Kommentar
Obs! Du kan boka bil från Statoil
bil.pool för kortare tid än ett dygn
och få ned kostnaderna jämfört med
vad som redovisas här. Kostnader för
garage eller parkering ingår ej.

Statoil bil.pool är under 1999 billi-
gare än egen gammal bil vid 10-25
enstaka hela dygn per år och kör-
sträckor under 6 000 km.

Bil från Statoil bil.pool kostar min-
dre än bil från Ekobil vid längre kör-
sträckor (över 3 000 km) vid hela
enstaka dygn. Den kostar mindre än
hos Sundbybergs bilpool vid ett större
antal hela enstaka dygn och vid längre
körsträckor. Detta gäller jämfört på
detta sätt och under 1999.

10 000 km fördelat på 50 dygn gör
200 km per dygn.

Bränsleförbrukningen varierar mellan olika bilmodeller. I exemplen ovan påverkar bränsleförbrukningen kostnaden för egen bil och bil från biluthyrningsfirmor. Tänk också på att exemplen bygger på personbilar i småbilsklassen. En familj kan ibland behöva en större bil och en större bil kostar i regel mer. Här har bilmodell valts efter vilken som förekommer bland bilföreningar eller biluthyrningsfirmor och har lägst kostnad.

När vi ovan jämför kostnaden visar det sig att kostnaden är avsevärt högre för eget bilägande av ny bil än för alternativen (undantaget exemplet med hyrbilsfirmornas riksprislistor). Kör man riktigt mycket minskar dock kostnaden per mil och det stora behovet av bil kan motivera merkostnaden. En fråga är dock om antalet mil ibland kan vara en konsekvens av fenomenet ”när man ändå betalat så mycket borde man väl använda bilen”. Kombinationen tåg och/eller buss på långa sträckor och bil på kortare sträckor kan ofta löna sig.

En jämförelse mellan bil från hyrbilsfirma eller bilförening ger att skillnaden i kronor inte alltid är särskilt stor. Bilen från bilföreningar är dock generellt sett billigare. För ett fåtal resor i bil med lång körsträcka på kort tid per år lönar det sig bäst med hyrbilen (t ex p g a fria mil). Vid flera korta bokningsperioder, t ex ett par timmar då och då per månad, lönar det sig allra bäst med bil från bilförening. För längre bokningsperioder med en kortare körsträcka kan kostnaden för bil från bilförening också vara lägre.

Använder Du enbart bil mycket sällan, t ex en gång om året och under en vecka när hyrbilsfirmor erbjuder kampanjpriser, är det mest förmånligt för Din privatekonomi att vända Dig till en hyrbilsfirma.

Mellan Stockholm och Örebro visar exemplen att den lägre kilometeravgiften gör längre körsträckor billigare i Stockholm. Jämför vi dygns- och kilometeravgifterna mellan Hyrbilen och Ekobil, så visar det sig att den årliga kostnaden i stort sett är densamma. Den viktiga skillnaden består av att Du kan göra bokningar för kortare tid än ett dygn hos Ekobil. Möjligheter till fria mil hos Hyrbilen och den låga veckokostnaden hos Ekobil gör att det kan löna sig att använda Hyrbilen för riktigt långa körsträckor medan bilen från Ekobil lönar sig bättre för långa sammanhängande bokningsperioder med kort körsträcka. I Stockholm kan Sundbybergs bilpool dock nästan alltid konkurrera med lägre avgifter än för hyrbil från Quick Rent AB. Enda undantaget är när Du behöver bil få enstaka hela dygn per år och kör 10-20 mil per sådan bokning. Detta beror främst på den fasta medlemsavgiften hos Sundbybergs bilpool.

Egen äldre bil kan konkurrera med hyrbilspriser och priser hos bilföreningen, men då ingår t ex inte kostnaden för driftsö säkerhet eller sämre komfort. Notera dock att kostnaden för parkering/garage inte ingår i kostnaderna för egen bil, för hyrbilen eller HSB bilpool/Statoil bil.pool. Denna kostnad måste läggas till i fallet med egen bil och bilpoolen. För hyrbilen är det onödigt med eget garage och kostnaden behöver därför inte räknas in.

Sammanfattningsvis kan det sägas att det går att resa en rad invändningar mot på vilket sätt ovanstående jämförelse genomförts. Men med hänsyn tagen till invändningarna är slutsatsen att vad som lönar sig handlar om Ditt bilbehov.

Det går dock att urskilja tre generella drag.

1) Vid ett fåtal långa resor per år bör Du välja en hyrbil.

2) Om Du inte måste ha daglig tillgång till bil, men ändå behöver åka iväg relativt ofta på korta resor och det inte alltid är så viktigt när resan genomförs bör Du välja bilförening med egna bilar, HSB bilpool eller Statoil bil.pool. Vilken av dessa lösningar Du väljer måste Du själv undersöka mer noggrant. Vill Du betala en viss fast kostnad under året eller vill Du betala mer när Du använder bil? Om det finns något existerande bilkooperativ i närheten, kan det vara mer enkelt att bara gå med än att starta en egen förening.

3) Motsats till punkt 2. Om Du dagligen måste ha tillgång till bil, lönar det sig bäst med en något äldre bil, förutsatt att den håller förstås. Men för miljöns skull kan det vara lämpligt att tänka igenom vilket bilbehovet egentligen är.

Ekonomiska föreningar

För att inte utsätta enskilda medlemmar för onödigt stora ekonomiska risker är bilförening ofta juridiska personer eller skattesubjekt organiserade som ekonomisk förening. För en ekonomisk förenings förpliktelser svarar, enligt svensk lag, endast föreningens tillgångar.

Verksamheten i en ekonomisk förening regleras av lagen om ekonomiska föreningar (1987:667) och fungerar i stort sett som aktiebolag. Ekonomisk förening är, alltså, ett beprövat sätt att organisera sig runt ett ekonomiskt samarbete. Två skillnader mellan dessa två företagsformer är att en ekonomisk förening inte är en kapitalplacering och att den har aktiva medlemmar. En annan är att det idag måste finnas ett eget kapital på 100 000 kr i ett aktiebolag till skillnad från ekonomisk förening där behovet bestämmer.

Ekonomiska föreningar ska registreras hos Patent- och registreringsverket (PRV). Registreringen hos PRV ska ske inom sex månader efter att föreningen bildats. Efter godkännande kan föreningen fungera som rättsobjekt, dvs skriva avtal, skaffa post-och/eller bankgirokonto mm. Registrering och ändamål är två viktiga moment när vi talar om en ekonomisk förening.

En ekonomisk förening har till ändamål att främja medlemmarnas (1) *ekonomiska intressen* genom (2) *ekonomisk verksamhet* i vilken (3) *medlemmarna deltar*.

Grunden för en ekonomisk förening i lagens mening är att alla tre kursiverade villkor ovan ska vara uppfyllda (medlemmen deltar t ex genom att insats betalats in).

Utöver registrering och ändamål tillkommer dock ett antal formella krav för att verksamheten ska kunna omfattas av lagen om ekonomiska föreningar.

Medlemmarna måste vara minst tre stycken och ska anta stadgar samt välja styrelse och revisorer. Föreningen ska ha ett unikt namn som avslutas med "ekonomisk förening" - kan förkortas "ek. för."

I föreningens stadgar ska t ex följande punkter finnas med;

- Storlek på insats och maximal årsavgift.
- Regler för hur medlem avgår ur förening.
- Regler för hur och när kallelse till föreningsstämma ska ske.

Det finns ytterligare villkor i 2 kapitlet lag om ekonomiska föreningar beträffande vad stadgarna måste innehålla.

Stadgarna är en central del i ekonomiska föreningar. Nedan presenteras och kommenteras ett exempel på stadgar för en bilförening. Kopiera gärna stadgarna, men diskutera innehållet eftersom stadgarna kommer att reglera det framtida samarbetet inom föreningen. För varje medlem är det en trygghet att föreningens verksamhet regleras utförligt i stadgarna. Samtidigt ska man komma ihåg att föreningen kan fungera bra och vara mer lättarbetad om medlemmarna t ex väljer att låta styrelsen besluta om detaljerade regler.

Mer om ekonomiska föreningar hittar Du i ”*Värt att tänka på*” sist i denna skrift!

Stadgar

Stadgarna utgör grunden för verksamheten i bilförening. Här ska ett exempel kommenteras. Notera att det är Patent- och registreringsverket som godkänner stadgarna vid anmälan om registrering av ekonomisk förening, och vid eventuell tvist avgörs frågan i domstol. Fler exempel hittar Du på Gröna Bilisters hemsida.

Tänk på att stadgarna tillsammans med lagen om ekonomiska föreningar blir föreningens ”grundlag”. Den ska bli användas för att skapa rättvisa inom föreningen och förtroende bland potentiella medlemmar och hos långgivare. Tänk också på att stadgarna senare kan vara besvärliga att ändra på.

§1 Föreningens firma	Kommentar
Föreningens firma är Stockholms bilpool, ek. för.	Firman är bilkooperativets namn och ska enligt lag följas av ”ekonomisk förening” eller ”ek för.” Detta är en standardformulering som kan kopieras.
§2 Föreningens säte	
Föreningens styrelse har sitt säte i Stockholms kommun.	Styrelsen säte anger vid vilken tingsrätt eventuella tvister ska handläggas och ska enligt lag, framgå av stadgarna Detta är också en standardformulering som kan kopieras.
§3 Ändamål	
Föreningens syfte är att gynna sina medlemmars ekonomiska intressen genom att i föreningens namn anskaffa och förvalta och till medlemmarna hyra ut bilar.	Ändamålsparagrafen måste, enligt lag, uppfylla tre obligatoriska villkor för ekonomisk förening genom att ange hur den avser att främja medlemmarnas (1) <i>ekonomiska intressen</i> genom (2) <i>ekonomisk verksamhet</i> i vilken (3) <i>medlemmarna deltar</i> .
Föreningen ska dessutom verka för att bilanvändningen sker med hänsyn till behovet av en ekologiskt hållbar utveckling av samhället.	Ett tillägg som ger större flexibilitet åt medlemmar som aktivt arbetar i föreningens verksamhet är ”... <i>samt därmed förenlig verksamhet.</i> ”
§4 Insats och medlemsavgift	
En insats är 500 kronor.	En ekonomisk förening har insatser och insatsens storlek måste enligt lag stå i stadgarna.
Medlem betalar medlemsavgift fastställd av föreningsstämman dock maximalt 5000 kr/år.	Om föreningen ska ha någon medlemsavgift måste, det enligt lag, i stadgarna framgå vad som är högsta möjliga avgift.

§5 Medlemskap

Moment 1 Allmänt

Ansökan om medlemskap kan beviljas fysisk eller juridisk person som vill främja föreningens ändamål om föreningen eller dess medlemmar inte kan lida skada av att ansökan beviljas.

Ansökan skall vara skriftlig och ställd till styrelsen. Till denna fogas dokument som styrelsen anser nödvändiga. Styrelsen väljer in nya medlemmar.

Moment 2 Medlem - Fysisk person

Medlem som är fysisk person erlägger 8 insatser som insatsbelopp

För en fysisk person, som bor i samma hushåll som en medlem, och är medlemmens make/maka, sambo eller barn, kan beviljas ytterligare nyttjanderätt. Med nyttjanderätt menas rätt att använda föreningens fordon och att delta i föreningens verksamhet.

Medlemmen ska i så fall erlägga en insats för varje ytterligare nyttjanderätt. Nyttjanderätten träder i kraft när insatsen erlagts.

Om villkoren för nyttjanderätten, som anges i andra stycket, inte längre uppfylls ska medlemmen anmäla detta till styrelsen som återkallar nyttjanderätten och återbetalar insatsen i enlighet med §5 moment 6 om avgång.

Moment 3 Medlem - Juridisk person

Medlem som är juridisk person erlägger 16 insatser. Villkoren för den juridiska personen och dess representanters nyttjanderätt avtalas särskilt mellan föreningens styrelse och medlemmen.

Moment 4 Stöd.

Föreningen kan ta emot frivilliga bidrag av varierande slag från personer som vill uppmuntra genomförandet av bilkooperativets §3 om ändamål eller av annan orsak

Moment 5 Betalning av insats och medlemsavgift

Medlem betalar hela insatsbeloppet vid inträdet och medlemsavgifter enligt villkor fastställda av styrelsen

Moment 6 Avgång

Utom i de fall lagen om ekonomiska föreningen särskilt stadgar, äger avgång ur föreningen rum vid utgången av räkenskapsår, vilket infaller näst efter tre månader efter det att medlem sagt upp sig till utträde, uteslutits eller annan omständighet som föranlett avgången inträffat.

Medlem kan säga upp sig till utträde tidigast tolv månader efter inträdet i föreningen.

Medlem äger rätt återfå inbetald insats, om inte föreningen gått med förlust sedan medlemmen inträdde. Styrelsen kan i så fall besluta att behålla högst utträ-

ekonomiska föreningar ska, enligt lag, vara öppna för alla och envar. Det är styrelsen som ska pröva en ansökan om inträde, om inte annat anges i stadgarna. Ansökan ska, enligt lag, alltid prövas om inte något av två undantag finns inskrivna i stadgarna. De är att ansökan ska vara skriftlig och/eller att ansökan ska vara försedd med sökandes bevitnade namnunderskrift.

Styrelsen kan neka medlemskap med hänsyn till den ekonomiska föreningens verksamhet, men bara om det finns särskilda skäl. När det gäller bilpooler är t ex giltigt körkort ett villkor som föreningen lämpligen bör ställa på den sökande.

Stadgarna måste, enligt lag, ange den insats varje medlem ska delta med.

Det är inte tillåtet att skilja mellan olika former av medlemskap, men eftersom det i svensk lagstiftning finns olika typer av personer kan stadgarna innehålla förtydliganden vad som gäller i föreningen.

Medlemskap för fysiska personer gäller en fysisk person medan medlemskap för juridiska personer kan gälla flera fysiska personer.

För att inte alla i en familj ska behöva bli medlemmar kan föreningen använda sig av nyttjanderätter. Fler insatser för nyttjanderätter kan vara ett sätt att behålla rättvisa gentemot ensamhushåll.

Se ovan.

Bilföreningen består ofta till största delen av privatpersoner som utnyttjar fordonen under kvällar och veckoslut. Företag har ofta behov av bil under dagtid vardagar. Behoven skiljer sig även på annat sätt. Det kan därför vara lämpligt att ge föreningen ett visst utrymme för att förhandla med företag om anpassade medlemsvillkor.

Stadgarna ska innehålla uppgift om en medlem får delta i föreningen med insats utöver vad han är skyldig att delta med. Det är, enligt lag, tillräckligt att ange detta.

Se moment 2 Medlem - Fysisk person

Eftersom alla medlemmar i ekonomiska föreningar, enligt lag, har rätt att gå ur föreningen kan det vara lämpligt att vara tydlig med vad som gäller när medlemmen kan lämna föreningen, uppsägningstid och hur eventuella insatser ska betalas tillbaka. Avgång sker annars alltid vid utgången av räkenskapsår med minst en månads uppsägningstid.

I stadgarna får även föreskrivas att uppsägning inte får göras förrän efter viss tid - vanligen max 2 år. Det finns dock tillfällen då medlem har rätt att säga upp sig i alla fall.

dande medlems andel av denna förlust. Föreningens eventuella förluster fastställs av styrelsen. Medlem har rätt att inom tre veckor efter mottagandet av besked om medlems andel av förlust överklaga styrelsens beslut till föreningsstämman. Om överklagandet ej sker inom denna tid träder styrelsens beslut i kraft.

Moment 7 Avstängning

Styrelsen kan avstänga medlem om denne agerar i strid med gällande regler eller till fara eller men för föreningen eller tredje person.

Moment 8 Uteslutning

Om medlem eller person för vilken medlemmen har nyttjanderätt, medvetet bryter mot stadga och/eller föreningens regler, skadar föreningens eller dess egendom, motverkar föreningens intressen eller eljest ej fullgör sina skyldigheter mot föreningen och inte rättar sig efter skriftlig varning kan medlemmen uteslutas respektive förlora nyttjanderätten. Talan mot sådant beslut skall ske till föreningsstämman inom två månader efter mottagandet. Om inte talan sker inom denna tid träder styrelsens beslut i kraft.

§6 Medlemmars rättigheter och skyldigheter

Moment 1. Medlem har rätt att

- a) boka och använda föreningens fordon.
- b) delta i föreningens verksamheter.
- c) få information om föreningens verksamhet och ekonomi.
- d) närvara, yttra sig, motionera till och rösta på föreningens stämmor.
- e) nominera och kandidera till styrelsen eller annat organ inom föreningen.

Moment 2. Medlemmen har skyldighet att

- a) meddela styrelsen aktuella personuppgifter.
- b) rätta sig efter föreningens stadgar, ordningsregler och andra beslut.
- c) betala de avgifter och insatser som beslutats i enlighet med stadgarna.
- d) betala de avgifter som härrör från fordon som ställts till medlemmens förfogande.
- e) utföra de uppgifter som denne åtagit sig.
- f) hålla hushållsmedlemmar med nyttjanderätt informerade.

§7 Föreningsstämma

Moment 1 Allmänt

Föreningsstämma ska hållas minst en gång om året och då senast 31 mars. Sådant stämma benämns ordinarie föreningsstämma och medlemmar, revisorer och valberedning kallas per post tidigast fyra veckor och senast två veckor innan.

Kallelse till annan föreningsstämma ska ske på samma sätt dock senast en vecka innan.

Övriga meddelanden till medlemmarna anslås i föreningens fordon, sänds per post eller bringas till deras kännedom på annat lämpligt sätt.

Föreningsstämma hålls när styrelsen finner skäl för det eller när revisor eller minst en fjärdedel av med-

Det är oklart varför Patent- och registreringsverket godkänt formuleringen "Föreningens eventuella förluster fastställs av styrelsen" eftersom det, enligt lag, är ordinarie föreningsstämma som formellt *fastställer* resultat- och balansräkning. Styrelsen kan fatta beslut, men föreningsstämman har sista ordet.

Avstängning regleras inte i föreningslagen. Avstängning kan användas då händelseförloppet vid något tillfälle behöver utredas innan föreningen vidtar eventuell åtgärd.åtgärd (se vidare nästa moment).

Enligt lagen får en medlem uteslutas ur föreningen på sådan grund som anges i stadgarna. Föreningsstämman ska besluta om uteslutning, om inte annat föreskrivs i stadgarna. Inför hur stadgarna utformas är det lämpligt att väga den enskildes intressen mot föreningens intressen. Gör en sådan avvägning med tanke vad stadgarna anger om kallelse till föreningsstämma.

En medlem som har uteslutits förlorar, enligt lag, genast sin rätt att delta i överläggningar och beslut om föreningens angelägenheter.

Medlemmarnas rättigheter och skyldigheter i en ekonomisk förening regleras genom svensk lagstiftning och föreningens stadgar.

Ansvarig för verksamheten mellan de årliga ordinarie föreningsstämmorna är styrelsen som har rätt att utforma ytterligare regler.

Det kan vara bra och är valfritt att ha några grundläggande regler inskrivna i stadgarna. Dessa måste såväl styrelse som medlemmar rätta sig efter.

Vid föreningsstämman har föreningsmedlemmarna tillfälle att besluta om föreningens angelägenheter.

När och hur föreningsstämma ska sammankallas ska, enligt lag, finnas med i stadgarna. Ordinarie föreningsstämma ska hållas inom sex månader efter utgången av varje räkenskapsår. Föreningen kan sätta ut en tidigare tid för ordinarie föreningsstämma. I kallelsen ska det tydligt anges vilka ärenden som ska förekomma på stämman.

Extra föreningsstämma ska, enligt lag, hållas när styrelsen finner skäl till det, när en revisor, *minst*

lemmarna till styrelsen skriftligen så påkallar. Röstberättigad är medlem som betalat sin medlemsavgift till och med den månad då föreningsstämma hålls och var medlem då kallelsen utfärdades. Medlem kan utöva rösträtt genom fullmakt.

Moment 2 Dagordning

Vid varje föreningsstämma ska följande punkter finnas med på dagordningen:

- Val av ordförande och sekreterare för stämman
- Val av justerare tillika rösträknare.
- Fråga om mötets behöriga utlysande.
- Upprättande av röstlängd.
- Fastställande av dagordning.
- Behandling av propositioner från styrelsen.
- Behandling av motioner från övriga medlemmar.
- Övriga ärenden.

Vid ordinarie föreningsstämma ska även följande punkter finnas på dagordningen:

- Redogörelse för årsredovisning
- Redogörelse för revisionsberättelsen.
- Fastställande av resultat- och balansräkning.
- Beslut om resultatdisposition.
- Beslut om ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna.
- Redogörelse för budgeten.
- Fastställande av antal insatser.
- Fastställande av medlemsavgifter.
- Val av ordförande.
- Val av övriga styrelseledamöter och suppleanter
- Val av revisor och suppleanter
- Val av valberedning.

§8 Stadgeändring

Moment 1

För stadgeändring krävs något av följande;

- att föreningsstämmans samtliga röstberättigade är eniga eller
- att två på varandra följande föreningsstämmor, varav en är ordinarie föreningsstämma, beslutar härom,
 - med minst 2/3 majoritet, eller
 - att beslutet vid den senare av de två stämmorna får minst 3/4 majoritet.
- eller den större majoritet som krävs enligt §15 (föreningslagen).

Moment 2

Styrelsen anmäler stadgeändring till Patent- och Registreringsverket (PRV). Stadgeändringen träder i kraft när registreringen skett.

§9 Styrelse

Föreningens verksamhet leds mellan föreningsstämmorna av en styrelse.

Styrelsen ska verka för det ändamål som beskrivits i stadgarna och verkställa beslut fattade av föreningsstämman. Styrelsen är ansvarig inför föreningsstämman.

Styrelsen består av ordförande och dessutom av minst fem och högst tio övriga ledamöter. Till dessa ska finnas minst en och högst tio rangordnade suppleanter. Ledamöter och suppleanter ska vara

en tiondel av samtliga röstberättigade, eller det mindre antal som finns uppgivet i stadgarna, skriftligen begär detta. Kallelse ska i så fall utfärdas inom fjorton dagar efter att begäran inkommit.

Patent- och registreringsverket har godkänt exempelstadgarna härintill trots att de inskränker medlemmarnas rätt att kalla till extra föreningsstämma till *"minst en fjärdedel av medlemmarna"*. (jmf kursiv stil ovan).

Fastställande av balans- och resultaträkning, beslut om resultatdisposition och frågan om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna är tre obligatoriska punkter på dagordningen vid ordinarie föreningsstämma.

Vid ordinarie föreningsstämma ska styrelsen dessutom lägga fram en förvaltnings- och revisionsberättelse.

Det är mötesordförandes uppgift att se till att det förs protokoll vid stämman. Dessa ska förvaras på ett betryggande sätt. Protokollet ska innehålla röstlängd, beslut fattade av stämman och resultat av eventuell omröstning. Det ska undertecknas av ordförande och minst en justeringsman. Senast tre veckor efter stämman ska protokollet finnas tillgängligt.

Beslut att ändra stadgarna fattas av föreningsstämman. Stadgarna måste innehålla vissa obligatoriska punkter. De finns uppräknade i lagen om ekonomiska föreningar

Vid beslut om ändring av insats, avgifter, rätt till vinst, eller rätt till föreningens behållna tillgångar inskränks vid upplösning, kräver lagen större enighet bland medlemmarna. Större majoritet än i stadgeexemplet härintill krävs när medlems rätt till förenings behållna tillgångar inskränks vid upplösning. Då krävs enhälligt beslut av samtliga röstande vid den andra stämman.

Medlemmen har i dessa fall rätt att lämna föreningen men senast inom en månad.

Ett beslut om ändring av stadgarna ska genast anmälas för registrering. Ett beslut får inte verkställas förrän registrering skett.

Mellan föreningsstämmorna leds verksamheten i en ekonomisk förening av en styrelse med minst tre ledamöter. Det ska i stadgarna framgå vilket antalet är och hur lång mandattiden är.

Styrelsen företräder föreningen och tecknar dess firma. En av ledamöterna ska vara ordförande, antingen vald av styrelsen eller föreningsstämman. Ordförande ska se till att sammanträden hålls vid behov.

medlemmar i föreningen.
Ordföranden väljs av ordinarie föreningsstämma för ett år i taget. Övriga ledamöter och suppleanter väljs av årsstämman på två år, på så sätt att hälften av ledamöterna byts ut varje år. Då val sker första gången ska i beslutet anges vilka som väljs på ett år.

Fyllnadsval kan förrättas vid föreningsstämma som ej är ordinarie föreningsstämma, varvid invald ledamot sitter mandattiden ut.

Styrelsen äger rätt adjungera ny styrelseledamot till dess val kan förrättas vid ordinarie föreningsstämma.

Styrelsen är beslutsmässig vid närvaro av minst 2/3 av antalet ledamöter.

§10 Firmatecknare

Föreningens firma tecknas, förutom av styrelsen, av styrelsens ledamöter två i förening.

§11 Räkenskapsår

Räkenskapsåret sammanfaller med kalenderår.

§12 Överskott och fonder

För fritt eget kapital, enligt balansräkning, beslutar ordinarie föreningsstämma om att överskott efter lagenlig avsättning till reservfond överföres till ny räkning, delas ut till medlem och/eller föres till annan fond inom föreningens intressen.

§13 Köp och försäljning av fordon

Styrelsen beslutar om försäljning eller inköp av fordon. Stämman kan besluta om ytterligare villkor och riktlinjer för inköp respektive försäljning av fordon.

§14 Revision

Ordinarie föreningsstämma ska utse minst en och högst två revisorer och minst en och högst två revisorssuppleanter. Revisorernas mandattid löper till och med nästa ordinarie föreningsstämma.

§15 Valberedning

Ordinarie föreningsstämma skall utse minst en och högst sex delegater att utgöra valberedning. Valberedningens ordförande utses av den ordinarie föreningsstämman.

§16 Upplösning

Om föreningen upplöses ska tillgångarna, sedan skulder återbetalats, användas för att återbetala insatserna.

Föreningsstämman kan sedan besluta att återstoden fördelas mellan medlemmarna eller används till något ändamål som överensstämmer med föreningens syfte.

§17 Övrigt

I allt som inte stadgats ovan gäller Lag om ekonomiska föreningar.

Enligt föreningslagen ska det vid styrelsens möten föras protokoll som undertecknas eller justeras av ordförande och annan ledamot. Protokollen ska föras i nummerföljd och förvaras på betryggande sätt.

Det kan, med tanke på arbetsbelastning, vara lämpligt att låta mandatperioderna gå omlott för att bibehålla kontinuitet och kunskap i styrelsen.

Om någon styrelseledamot ska kunna utses på annat sätt än vad som anges i lagen om ekonomiska föreningar, måste det framgå att någon kan utses så och hur det i så fall ska ske.

Styrelsen är, enligt lagen, beslutsför om åtminstone mer än hälften av antalet ledamöter är närvarande eller ett högre antal som anges i stadgarna.

Hela styrelsen tillsammans tecknar föreningens firma. Arbetet blir mer praktiskt om ett mindre antal personer tillsammans kan teckna föreningens firma. Undvik att låta endast en person vara firmatecknare. Det behöver inte vara en person i styrelsen. Denna punkt behöver inte finnas med i stadgarna

Det är praktiskt att låta räkenskapsåret vara lika med kalenderår med tanke på deklarationen. Om denna uppgift ej anges i stadgarna gäller automatiskt kalenderår som räkenskapsår, enligt lagen om ekonomisk förening.

Hur en eventuell vinst ska fördelas är, enligt lag, obligatoriskt att ha med i stadgarna.

Det kan vara praktiskt att låta styrelsen ha beslutanderätt över bilköp- och försäljning. En annan lösning är att t ex föreningsstämman får avgöra om och när bil ska köpas.

Antalet revisorer ska, enligt lag, framgå av stadgarna. En revisors uppdrag gäller för den tid som anges i stadgarna. Det är inte obligatoriskt med auktoriserade revisorer annat än i särskilda fall. Det är bra att vara uppmärksam på eventuella jävsförhållanden

Det är inte nödvändigt med en valberedning, men det är väldigt praktiskt.

Det är, enligt lag, obligatoriskt och i övrigt rimligt att stadgarna anger vad och hur föreningen ska göra med föreningens "behållna tillgångar" när föreningen upplöses.

Detta är egentligen en överflödiga paragraf i stadgarna, men är en bra påminnelse om att lagen om ekonomisk förening finns. Det förtydligar för nya medlemmar som ännu inte är bekanta med associationsformen.

Regler

När det kommer till regler finns det olika uppfattningar. En del människor föredrar att så långt som möjligt tydliggöra vad som gäller. Andra nöjer sig med att låta några grundläggande regler vara gällande. En nackdel med den förstnämnda är att ett detaljerat regelverk kräver en hel del arbete och att det är lätt att misslyckas med att förutse alla möjliga händelser. En nackdel med att ha få regler är att det möjligt att utnyttja föreningen och dess bilar på ett sätt som inkräktar på övriga medlemmars möjligheter. Eftersom att dela bil är ett samarbete och det finns många olika önskemål, måste reglerna diskuteras fram.

Här presenteras några regler som fungerat och som kan tjäna som underlag för fortsatt diskussion i Er egen bilförening. Vissa regler är anpassade till hur Stockholms bilpool fungerar eftersom det är därifrån de hämtats.

Regler för nyttjande av bilarna

- Bilarna är utrustade med instruktionsbok och föreningens bilpärm med körjournal, skadelogg, inbetalningskort och viktiga telefonnummer och adresser. Titta noga igenom dessa handlingar innan du använder bilen första gången.
- Bilarna körs på ett vårdat sätt för att spara både bil och bränsle.
- Bilarna är rökfria.
- Djur får inte transporteras i föreningens bilar.
- Bilarna får inte användas för övningskörning.
- Transport med bilarna av personer eller gods mot betalning är inte tillåtet, annat än till självkostnadspris.
- För att använda bilarna utomlands måste medlemmen göra en skriftlig ansökan. En ordinarie styrelseledamot kan ge tillstånd till utlandsresa inom Norden med föreningens fordon. Beslutet ska ske i enlighet med föreningens regler och stadgar och ledamoten måste redogöra för sitt beslut på nästkommande styrelsemöte.
- Bilarna får endast användas av den medlem/nyttjare som har gjort en bokning.
- Bilarna får ej köras av annan person än medlem/nyttjare. Medlem ansvarar för nyttjaren.

Städning

- Efter körning ska du plocka med dig eventuellt skräp och vid behov skaka av golvmattorna.
- Om bilen är smutsig ska den spolvas av på tvättplatsen i respektive garage.
- Föreningen står inte för utlägg för biltvätt på tvätthanläggning.

Nycklar

- Borttappad nyckel eller magnetbricka ska omedelbart anmälas till bokaren.
- En borttappad nyckel ska ersättas med en tjugondel av vad det skulle kosta att byta hela nyckelsystemet, avrundat uppåt till närmaste tiotal kronor. Om nyckeln återfinns innan nyckelsystemet är utbytt får medlemmen tillbaka avgiften.

forts. på nästa sida

Skador

- Vid en skada på någon av bilarna ska medlemmen omedelbart skriva en skadeanmälan som skickas till försäkringsansvarig (original) och underhållsansvarig (kopia) Om nödvändigt ska även bokaren meddelas

Självrisk

- Delkaskoförsäkringens självrisk betalas av föreningen.
- Vagnskadeförsäkringens/vagnskadegarantins självrisk betalas till hälften av föreningen och till hälften av medlemmen.
- Eventuella andra kostnader för föreningen orsakade av medlem genom grov vårdslöshet eller vårdslöshet i samband med rattfylleri betalas av medlemmen.

Parkeringsböter

- Den medlem som hyrt fordonet betalar eventuella parkeringsböter.

Betalningar

- Betalning för körningar t.o.m. den 20:e i varje månad ska ske samma månad. Betalningar för körningar efter den 20:e får skjutas upp till slutet av nästa månad.

Bokningssystem

Bokningssystemet är en central del i bilföreningen. Hanteringen har betydelse för arbetsbelastningen på enskilda medlemmar och för hur medlemmarna får tillgång till bilarna.

Det finns många sätt att ordna med bokningssystemet. Majorna i Göteborg har tidigare ordnat bokningen genom att ha en bokningsansvarig per bil. Medlemmen har fått ringa runt bland bokningsansvariga för att få tag i bil. Det är ett smidigt sätt att ordna bokningssystemet med tanke på arbetsfördelningen bland medlemmarna. Det mesta vältras över på den enskilde medlemmen som får ringa runt för att få tag i bil. Bokningsansvariga får en mer rimligt arbetsbörda.

Majorna har som första svenska bilförening från augusti 1999 lagt ut bokningen via Internet. Det kan naturligtvis vara en bekväm lösning, men det är förknippat med kostnader som endast den större föreningen kan bära. Framtiden kan förhoppningsvis erbjuda bättre möjligheter att med låg kostnad sköta bokning över Internet. Statoil erbjuder också möjligheten att boka bil över Internet, telefon och direkt i bilen, enligt ett koncept kallat Statoil bil.pool.

Hos Ekobil i Örebro ombesörjs bokningen genom den ordinarie administrationen i det allmännyttiga bostadsbolaget Örebrobostäder. Fördelen är att medlemmarna inte belastas av arbetet med att vara ansvarig för bokningsmottagningen. För bostads-

bolaget blir marginalkostnaden liten, så länge mängden bokningar är rimlig, då företaget redan håller sig med en bemannad reception. En nackdel kan vara att bokningen främst är öppen under normala kontorstider.

I landets första HSB bilpool - Björkhagens bilpool - sköttes bokningen tidigare enkelt genom att en "tvättstugelista" fanns uppsatt i bostadsområdet. Numera erbjuder OK, som har tillhandahållit bilarna, bokning över telefon och väntas introducera Internetbokning till tusenårsskiftet.

I Stockholms bilpool ordnas bokningen genom att ansvaret för mottagandet av bokningar roterar bland alla medlemmar. Det fördelar arbetsbördan och ger medlemmen ökad inblick i hur föreningen fungerar. Bild 1 illustrerar hur bokningen genomförs hos Stockholms bilpool.

Steg 1 är att medlemmen bokar bil även här genom att ringa ett telefonsamtal.

Steg 2 är att numret går till en röstbrevlåda, där medlemmen informeras om vem som är bokare och hur medlemmen ska göra för att boka bil.

Steg 3 är att efter att medlemmen lämnat ett meddelande om var han/hon befinner sig under den närmaste timmen skickas en avisering till en personsökare, en minicall. Avisering betyder alltså att bokningsmottagaren får en signal via personsökaren om att ett meddelande finns att avlyssna.

Steg 4 blir att bokningsmottagaren ringer och lyssnar av vem som vill boka bil och ringer sedan upp medlemmen för bokning.

Bild 1. Bokningssystem hos Stockholms bilpool

Bokningsmottagaren får själv välja om han/eller hon vill lämna ut telefonnummer i röstbrevlådans meddelande. Medlemmen har också alltid möjlighet att ta reda på bokningsmottagarens telefonnummer via medlemslistan och försöka komma i kontakt med bokningen den vägen. Eftersom personsökare inte alltid går att komma i kontakt med är bokningsmottagarens rutin om att ringa upp röstbrevlådan med jämna mellanrum en garanti för att medlemmen kan boka.

Ett annat sätt att enkelt ordna med bokningen är att föreningen köper in en begagnad mobiltelefon och köper kontantkort till mobiltelefonen. Bokningsmottagaren kan därmed alltid vara anträffbar.

Nyckelsystem

Det finns ett antal lösningar på hur bilnycklarna tas om hand. Vivalla bil (Örebro) som lade ner sin verksamhet 1998 hade under många år en överenskommelse med biblioteksfilialen i bostadsområdet om att medlemmarna kunde hämta bilnyckeln där.

Hos Ekobil i Örebro hämtas nyckel i receptionen till bostadsbolaget. Föreningen har alla sina bilar stående i ett garage i centrala Örebro. Hos Stockholms bilpool har alla medlemmar varsin nyckel som går till ett system av nyckelboxar. När medlemmen bokar bil kan medlemmen gå till respektive garage och i nyckelbox hämta ut bilnyckeln.

Det finns idag möjligheter att använda färrdatorer som är kopplade till nyckelsystemet via nyckel, kort och/eller kod.

Vad föreningen bör välja beror på vad föreningen har råd med. Installeras mer avancerade system behöver föreningen främst tänka på att driften kan upprätthållas trots att någon bil tillfälligt t ex måste in på ett längre verkstadsbesök.

Bra är också att försöka förutse och ha beredskap för vad som kan ske om någon medlem tappar bort sin nyckel eller sitt kort.

Betalningssystem

Det är naturligtvis viktigt att ha tänkt igenom hur betalning för bilanvändandet ska ske. Föreningen ska före starten ha bestämt vilka avgifter som ska gälla. Det kan vara en fast medlemsavgift och/eller rörliga avgifter som kilometeravgift, tidstaxa och eventuell bokningsavgift (se ovan).

Hos Ekobil i Örebro fyller medlemmen i ett körbesked i samband med körningen. Denna lämnas in tillsammans med bilnycklarna i receptionen hos bostadsbolaget och utgör sedan underlag till en faktura som skickas ut. Mindre belopp sparas till nästkommande månad.

Hos Stockholms bilpool fyller medlemmen i samma uppgifter i en körjournal som på ett postgiroinbetalningskort i samband med körningen. Körjournal och särskilda postgiroinbetalningskort finns i fordonets bilpärm. Medlemmen tar sedan med sig ett inbetalningskort hem och betalar in med övriga räkningar i slutet av månaden. Medlemsavgiften betalas in halvårsvis.

För Stockholms bilpool används uppgifterna i körjournalen och bokningslistan som underlag för betalningskontroll. Att uppgifterna i körjournalen stämmer kontrollerar nästkommande användare automatiskt i och med att hon/han fyller sina uppgifter.

Att köpa med lån

Om föreningen väljer att äga sina bilar återstår att finansiera köpet. Medlemmarna kan naturligtvis gå samman och dela kostnaden för inköpet. Men det är inte alla människor som har råd eller ens vill lägga ut de pengar det i så fall blir fråga om.

För att få avbetalningslån eller teckna leasingkontrakt prövas föreningens förmåga att betala tillbaks lånet eller hyran för leasingbilen. Var beredd på att föreningen vid

starten behöver förbereda sig noggrant och höra sig för bland olika kreditgivare innan bilar kan köpas eller leasas. Beaktar man svårigheterna med att få lån kan hyrbil vara ett smidigare sätt att komma igång.

Några allmänna erfarenheter är att banker och andra låneinstitut följer följande tumregler för bedömning av kreditvärdighet:

- 1) Affärsidén
- 2) Personerna
- 3) Kapital
- 4) Säkerhet (fastigheter, företag, borgensåtaganden)

När föreningen ännu inte kommit igång och därför inte heller kan visa upp några ekonomiska resultat krävs att föreningen sammanställer en genomtänkt och skriftlig översikt över hur bilföreningen ska fungera med uppgift om bokningssystem mm för att föreningen ska få kredit. Framför allt ska föreningen ta med (1) stadgar och redovisa vilka (2) personer som ansökt om medlemskap och (3) betalt insats.

Lyckas inte föreningen övertyga kreditinstitutet, så gör t ex banken det lätt för sig och ber någon eller några att teckna ett (4) borgensåtagande. Men då kan själva vitsen med att bilda en ekonomisk förening sägas förfalla. Några personer utsätts därmed för större ekonomisk risk än andra. Bättre kan då vara att pröva med hyrbil en tid och när föreningen kan visa upp en fungerande organisation och ekonomi kan föreningen eventuellt försöka på nytt.

Om återförsäljaren av bilen kan erbjuda återköpsgarantier kan detta underlätta vid diskussioner med långivare. Gröna Bilister har genomfört en enkät bland samtliga återförsäljare i Göteborg, Malmö och Stockholm för att ta reda på vilka återförsäljare som erbjuder återköpsgarantier till sina kunder. Resultatet kan Du läsa om på sista sidan.

Försäkringar

Försäkringspremierna varierar mellan olika försäkringsbolag. Premien beror dessutom på årsmodell, årlig körsträcka och hur försäkringsbolagen värderat stöldbegärlighet eller risk för att olika typer av olyckor ska inträffa. Det förekommer även bonus och rabatter. Bonus är rabatt på trafikförsäkringen efter skadefri körning.

Trafikförsäkringen är obligatorisk. Oavsett vem som har skuld till skadan ersätter trafikförsäkringen all skada som ett motorfordon i trafik orsakat. Den ersätter dock inte skador på den egna bilen eller lasten. Det kan vara värt att kolla om någon medlem är beredd att överlåta bonus till föreningen. Eftersom bonusen minskas vid trafikskada, bör föreningen fundera på om detta ska vara förknippat med någon extraavgift.

En halvförsäkring består av trafikförsäkringen och delkaskoförsäkringen. Delkaskoförsäkringen är ett antal olika försäkringar som t ex, brand-, stöld-, glasrute-, avbrotts-, räddnings-, rättsskydds- och maskinförsäkring. Skydd och självrisker varierar mellan dessa och hos bolagen.

Helförsäkring är trafik- och delkaskoförsäkringen tillsammans med vagnskadeförsäkring. Vagnskadeförsäkringen gäller skador på den egna bilen. De flesta nya bilar har någon form av vagnskadeförsäkring som vanligtvis gäller de första tre åren.

Hyrbilsförsäkring kan vara värd att teckna, särskilt om föreningen själv äger fordon, då den omfattar tillgång till bil vid tillfälliga driftsstopp.

Låt gärna någon i föreningen undersöka vilka försäkringar och premier försäkringsbolagen erbjuder genom att kontakta dem. Sist i trycksaken finns en förteckning över försäkringsbolag i Sverige som erbjuder personbilsförsäkringar till bilföreningar (1999).

Mer om försäkringar hittar Du i ”Värt att tänka på” sist i denna skrift!

Företagsmedlemmar

Privatpersoner som vill dela bil behöver oftast bil kvällstid, under helger och på semestern. Företagsmedlemmar behöver istället bil oftast vardagar dagtid. Ju bättre föreningen lyckas blanda olika behov desto bättre kan verksamheten fungera.

För företag finns det, liksom för privatpersoner, pengar att spara in genom att dela bil. Ett mer effektivt utnyttjande ger helt enkelt lägre kostnader. Om två tjänstebilar ersätts av en bil från bilförening bortfaller finansieringskostnaden för mer än en bil. Finansieringskostnaden för bilen från bilföreningen delas ju med övriga medlemmar. Merkostnaden för privat körning minskar i och med bilen finns tillgänglig enbart vid tjänsteärenden. Dessutom försvinner skatten på förmånsvärdet, enligt Tjänstebilsförlaget Ynnor AB.

Omfattas bilförening av reglerna för moms, kan medlemsföretaget lyfta av momsen på föreningens avgifter. Kontrollera detta för säkerhets skull med skattemyndigheten. Enligt skattemyndighetens momsbroshyr 1999, är rätten till avdrag för ingående moms på hyra (leasing) av personbil begränsad till 50%. En förutsättning för att avdrag ska få göras är att bilen körs i mer 3 000 kilometer (300 mil) per år.

Vid mer än 17 000-20 000 tjänstekilometer (1700-2000 mil) per år och förare är det, enligt Tjänstebilsförlaget Ynnor AB, ekonomiskt mer effektivt med tjänstebil. Kör föraren mindre är en alternativ lösning (bil från bilförening) eller egen bil i tjänst mot milersättning mer fördelaktigt för företaget.

Den bilförening som vill värva medlemmar måste tänka på att företag liksom vem som helst är känsliga för hur tillgången ser ut samt hur bokning och fakturering fungerar. Massor av extra arbete är inget privatpersoner är särskilt förtjusta över, och samma sak gäller företag. Det finns förmodligen dessutom en visstveksamhet bland anställda med tjänstebil inför att gå miste om en löneförmån. Det kan vara så att de som beslutar om huruvida företaget ska gå med i bilförening själva har tillgång till tjänstebil.

Det bilföreningen kan göra är att bilda en särskild företagsgrupp som funderar igenom vad bilföreningen kan erbjuda det lokala näringslivet och i synnerhet småföretagare. Det har blivit vanligt att bostadsföretag intresserar sig för bilförening bland hyresgästerna medlemsföretaget eftersom föreningen skapar gemenskap bland de boende. Detta ger i sin tur ökad boendetrivsel och lägre kostnader för vandalisering. I t ex Göteborg, Stockholm och Örebro har allmännyttan gått in och använt bilföreningens bilar.

Statoil har genom Statoil bil.pool-konceptet uppmärksammat besparingspotentialen för företag och koncentrerar sina insatser först och främst på företagsmarknaden. Statoil lockar främst med besparingsmöjligheter, men också med enkla lösningar vid bokning samt fakturering.

Värt att tänka på

- Inför startmötet

Rent allmänt kan det rekommenderas att Ni vid ett inledande möte bör vara så färdiga och konkreta som möjligt. Här punktats några särskilt viktiga saker upp.

- Se till att samla några bekanta som kan hjälpas åt med det inledande arbetet.
- Ta kontakt med hyrbilsfirmor och/eller återförsäljare och be om prisförslag på någon bil Ni personligen är intresserade av.
- Skriv ett brev till den lokala skattemyndigheten och fråga om Er verksamhet omfattas av reglerna för moms och kan betraktas som yrkesmässig.
- Uppskatta vilka ungefärliga avgiftsnivåer föreningen måste ha och hur betalning ska ske.
- Diskutera noggrant igenom ett förslag till stadgar (se mer nedan).
- Ta fram ett enkelt förslag till hur boknings- och nyckelsystemet till en början ska se ut.
- Ta fram ett enkelt frågeformulär för att samla in uppgifter om behov bland de intresserade.
- Bilda Er en uppfattning om var det finns garage- eller parkeringsplatser.
- Övriga regler kan diskuteras fram senare tillsammans med intresserade.

- Mera värt att veta...

Om ekonomiska föreningar

- Beställ Tips och råd vid registrering av ekonomiska föreningar från PRV. Det går även bra att besöka PRVs hemsida på www.prv.se
- Lag (1987:0667) om ekonomiska föreningar kan Du hämta från Internet på adressen: <http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19870667.htm>

- Ett annat sätt att få hjälp med formalia runt stadgar och registrering av ekonomisk förening är att ta kontakt med Ditt lokala kooperativa utvecklingscentra. De finns i alla län och är experter på ekonomiska föreningar.
- Det går att beställa en handledning i bokföring från Bokföringsnämnden, Box 7831, 103 98 Stockholm (fax 08-21 97 88) Den kostar 30 kr inkl moms.

Om försäkringar

- Ett tips är att höra efter med konsumenternas försäkringsbyrå på tel 08-22 58 00, fax 08-24 88 91 eller titta på deras hemsida; <http://www.kofb.se> På hemsidan kan Du jämföra försäkringsbolagens olika omfattning på personbilsförsäkringarna. Konsumentvägledaren i Din kommun kan också ge viss vägledning.

Om medlemsvärning

- Det är kostnadsfritt att kontrollera i körkortsregistret om intresserade har giltigt körkort. Körkortsregistret kommer Du i kontakt med genom att ringa länsstyrelsen.
- Det är kostnadsfritt att kontrollera om intresserade har betalningsanmärkningar. Uppgifter är offentliga och Du kan hämta upplysningar genom att ringa kronofogdemyndigheten.
- På samma sätt som Ni kan nå presumtiva medlemmar via bostadsbolag kan Ni nå ut till företag via lokaluthyrare. Och hör Er för med näringslivssekreterare i Er kommun.

Om att driva verksamheten

- Att ha en lista i bilen med viktiga telefonnummer för den händelse att något akut inträffar kan vara en god medlemsservice och investering för att kooperativet ska fungera.
- Att ha en telefonlista i bilen och om möjligt vid bokningen upplysa om vem som har bilen före och efter bokningen. Det kan vara bra att ha och känna till om någon skulle råka ut för att bli försenad.
- Installerar föreningen mer avancerade boknings- och nyckelsystem behöver föreningen främst tänka på att driften kan upprätthållas trots att någon bil tillfälligt t ex måste in på ett längre verkstadsbesök.
- Används nyckel eller kort istället för kod bör man tänka på vad som kan hända om och ha beredskap för att någon medlem tappar bort sin nyckel eller sitt kort.
- Vad händer om bilföreningens bilar hamnar på verkstad? Hyrbilsförsäkring kan vara värd att teckna, särskilt om föreningen själv äger fordon, då den omfattar tillgång till bil vid tillfälliga driftsstopp.
- Enligt Astma- och allergiförbundet bör föreningen inte tillåta några djur i bilarna. En kompromiss är att tillåta djur i vissa bilar, vilket gör att föreningen måste hålla reda på vilka dessa bilar är. Detta förutsätter naturligtvis också att föreningen har tillgång till ett antal bilar.
- Kontakta Er kommun och hör efter om det finns någon förteckning över garageägare.

Om vad kollektivtrafiken kostar

- Ett månadsmerke för Göteborgs lokaltrafik kostar 390 kr per månad, för Stockholms lokaltrafik 400 kr per månad samt för Örebro och Malmö stadstrafik 350 kr per månad under 1999.

Om andra bilföreningar

- Du kan komma i kontakt med Sveriges bilföreningar via Gröna Bilisters hemsida www.gronabilister.se